

**Felső-mátrai Zakupszky László
Általános Iskola és Óvoda
Óvoda Tagintézmény Pedagógiai Programja**

Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda

3235 Mátraszentimre, Rákóczi u. 14.

Óvoda tagintézmény: 3235 Mátraszentimre, Eötvös J. utca 5-7.

Telefon: 06-37/376-412

Honlap: <https://zakupszky.edu.hu/>

E-mail: ovoda@zakupszky.hu

Az intézmény OM azonosítója: 031546	Készítette a nevelőtestület: tagintézmény-igazgató Ph.
Legitimációs eljárás- Az érvényességet igazoló aláírások	
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot a .../2024. (.....) határozatszámon a nevelőtestület elfogadta: nevelőtestület nevében	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) az óvoda szakmai munkaközössége nevében szakmai véleményt nyilvánított szakmai munkaközösség-vezető
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján Komlósiné Böszörményi Beáta, mint a Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda tagintézmény igazgatója nyilatkozom, hogy a pedagógiai program jelenlegi módosítása a fenntartótól többletfinanszírozást nem igényel. Tagintézmény-igazgató Ph a fenntartó képviselőjében	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el. az iskola-egészségügyi szolgálat/védőnő
Az Nkt 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot a fenntartó a határozatszámon jóváhagyta a fenntartó képviselőjében	
A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak a szülői szervezet képviselőjében	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható a kihelyezett tájékoztató pontokon/ és az intézmény honlapján: https://zakupszky.edu.hu/	Érvényes: A kihirdetés napjától 2024.09.01.-től visszavonásig
Verziószám: 6/2024	Iktatószám: .../2024.(.....) Készült: 1 eredeti példány

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	7
1. Helyzetkép.....	8
1.1 Az óvoda bemutatása.....	8
2. Az óvodai nevelés célja, alapelvei	10
3. Küldetésnyilatkozat, óvodakép, gyermekkép.....	12
3.1 Küldetésnyilatkozat	12
3.2 Jövőképünk.....	12
3.3 Óvodaképünk.....	13
3.4 Gyermekképünk.....	14
4. Az óvoda feltételrendszere	15
4.1 Személyi feltételek	15
4.2 Tárgyi feltételek.....	16
5. Nevelési koncepciónk, nevelésfilozófiánk	18
6. A szlovák nemzetiségi nevelést megalapozó komplex foglalkozások.....	20
7. Az óvodai nevelés feladatai.....	26
7.1 Egészséges életmódra nevelés, egészségfejlesztési program	26
7.2 Környezetvédelem, környezettudatos nevelés.....	31
7.3 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	32
7.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés megvalósítása.....	34
8. Az óvodai élet tevékenységi formái, és az óvodapedagógusok feladatai.....	37
8.1 Játék –tanulási – és szabadidős tevékenységek	37
8.2 Játékba ágyazott tanulási tevékenységek.....	39
8.2.1 Külső világ tevékeny megismerése	39
8.2.2 Matematikai gondolkodásra nevelés	42
8.2.3 Mozgás	43
8.2.4 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	44
8.2.5 Verselés, mesélés	45
8.2.6 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	46
8.3 Munka jellegű tevékenységek	46
8.4 Tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	48
9. Boldogságprogram óvodánkban.....	51
10. Szervezeti és időkeretek	52
10.1 Csoportszervezés elvei.....	52
10.2 Tervezés	52

10.3	Hetirend.....	53
10.4	Napirend.....	54
10.4.1	Hagyományaink és jeles napjaink	56
11.	A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére	58
11.1	A gyermek tankötelezettségével kapcsolatos tudnivalók.....	59
11.2	A gyermekeink egyéni fejlődésének mérési-értékelési rendszere	60
12.	Az óvodánk kapcsolatrendszere	63
12.1	A család és az óvoda kapcsolata	63
12.2	Az iskola és az óvoda kapcsolata:.....	66
12.3	Óvodánk egyéb kapcsolatai	66
13.	Inkluzív pedagógia - integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással - A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	70
13.1	Inkluzív pedagógia, differenciálás	70
13.2	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése .	72
13.2.1	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek.....	72
13.2.2	Kiemelten tehetséges gyermekek	73
13.2.3	A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek	74
13.2.4	A sajátos nevelési igényű gyermekek	76
13.2.5	A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	78
13.2.6	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése.....	79
14.	Képességfejlesztés.....	81
14.1	Fejlesztőpedagógiai foglalkozásaink célja, feladatai	82
15.	Gyermekevédelem	84
16.	Felhasznált irodalom	88
17.	Legitimációs záradék.....	90
18.	Érvényességi rendelkezések.....	92

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- Magyarország Alaptörvénye
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról és annak módosításáról szóló, 137/2018. (VII.25.) kormányrendelet
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 402/2023. (VIII.30.) kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 403/2023. (VIII.30.) kormányrendelet egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, valamint az ide vonatkozó módosítások
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Eb. tv)
- 229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról

Intézményünk adatai:

Intézmény neve: Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda
Intézmény székhelyének címe: 3235 Mátraszentimre, Rákóczi út 14.
Telefon: 06/37-376-437
Intézményvezető: Pásztorné Tóth Hajnalka
Tagintézmény vezető: Komlósiné Böszörményi Beáta
Intézmény feladatellátási címe: 3235 Mátraszentimre, Eötvös út 5-7.
Telefon: 06/37-376-412
E-mail cím: ovoda@zakupszky.hu
OM azonosító: 031546

Az intézmény fenntartója: Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
Kaszaláné Szabad Etelka Judit- elnök
A fenntartó címe: 3235 Mátraszentimre, Rákóczi út 14.
A fenntartó elérhetősége: 06/37-376-410

A pedagógiai programot készítette: tagintézmény-igazgató és az óvoda nevelőtestülete
A pedagógiai program jóváhagyója: fenntartó

Az óvodai nevelés- oktatás nyelve: magyar- szlovák

Bevezetés

A nevelő testület a Pedagógiai Programot minden évben, illetve a jogszabályi változások alkalmával felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja azt.

Intézményünk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, a mi feladatunk az, hogy minden gyermek számára egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelést biztosítsunk. Az egyéni bánásmód elvét alkalmazva, csökkentjük a meglévő hátrányokat, nem adunk helyet semmiféle előítéletnek.

Óvodánk Tevékenységközpontú Óvodai Nevelés Programjával, meglévő személyi, és tárgyi feltételekkel biztosítjuk a gyermekek fejlődését.

1. Helyzetkép

1.1 Az óvoda bemutatása

Óvodánk, Mátraszentimre központjában, csendes mellékúton, az Eötvös út 5-7. sz. alatt működik egy csoporttal. Az esztétikusan berendezett, sok-sok játékkal felszerelt csoportszobánk a gyermekek számára nyugalmat, otthonosságot sugároz. Természetes anyagokat felhasználva rendeztük be a csoportszobát, ahol a gyermekek számára minden játéktevékenységnek külön kialakított helye van. A csoportszobához egy mosdó helyiség és egy tágas öltöző helyiség tartozik.

Udvarunk zöld területe kellemes színtere a szabadtéri mozgásnak és játéknak. Számos mozgásfejlesztő játék teszi vonzóvá a szabad játékot a kicsiny, szép udvaron. Pályázatok és egyéb források feltárásával az elkövetkezendő időszak céljai között szerepel játszó udvarunk további fejlesztése, biztosítva ezzel a még tartalmasabb, szabadtéri nagymozgás és játék megfelelő feltételeit.

Munkánkat az Alapító Okiratban és az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramban meghatározott feladatok tükrében végezzük, összhangban a fenntartó elvárásaival, az óvoda törekvéseivel. Programunk tartalmát tekintve jól alkalmazható az integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekekre.

Gyermekeink nevelését, fejlesztését a csoportban két óvodapedagógus, és a munkájukat segítő dajka látja el. Nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, sokszínű egyéniségek alkotják. Munkájukat színvonalasan látják el, mely köszönhető lelkesedésüknek, és a szakma iránti elkötelezettségüknek.

Sokoldalú, játékos, érzékszervi megtapasztaláson alapuló tevékenységen keresztül épül fel fejlesztő programunk. Nevelésünk leghatékonyabb eszköze a szabad játék elsődlegességének biztosítása. Nevelési céljaink meghatározásában kiemelt hangsúlyt kap az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele. Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelem gazdag és inger gazdag óvodai légkör megteremtésére törekszünk. Óvodai életünk vezérfonalának a környezettudatos magatartás megalapozását tekintjük.

Mivel a településen szlovák nemzetiség él, ezért kedves kötelességünk a nemzeti nyelv oktatása, a hagyományok széles körű ápolása, a nemzetiségi lét és identitástudat erősítése, a kultúra megőrzése. Törekszünk arra, hogy a gyermekek nyelvismeretét figyelembe véve minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó kommunikáció. Lehetőséget biztosítunk a nemzetiséghez nem tartozó gyermekek részére is a nyelvtanulásra, a szlovákság megismerésére.

2. Az óvodai nevelés célja, alapelvei

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a gyermek cselekvő, aktív részvételére épülő nevelési funkcióját tekinti alapvető feladatának. A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését a genetikai adottságok mellett az érés sajátos törvényszerűségei, és a környezeti hatások együttesen határozzák meg. Tevékenységei során fontos, hogy átélje a felfedezés- és az alkotás örömét, fejlődjön kreativitása. Az óvoda, **nevelő** intézmény, s mint ilyen a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik.

Célunk: a 3 – 7 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése, amely magában foglalja az egészségnevelést (egészséges életmódra nevelés, testi nevelés, egészségmegőrzés szokásainak kialakítása), és a környezettudatos magatartásra nevelést (környezet védelméhez, megóvásához, fenntarthatóságához kapcsolódó szokások kialakítása).

Ez a cél a következő **tevékenységrendszeren** keresztül valósul meg:

- Játék- és tanulási tevékenység
- Társas- és közösségi tevékenység
- Munkatevékenység
- Szabadidős tevékenység

E tevékenységi formák megválasztásával a gyermekek adott fejlettségi szintjéhez igazodó készségfejlesztés, illetve különböző képességek alapjainak lerakása történik.

Nevelési alapelveink:

- A gyermek személyiségéből kiindulva, olyan kiegyensúlyozott, szeretetteljes, óvodai légkör megteremtése, amelyben a gyermeket szeretet, megbecsülés övezi.
- Nyugodt, családias, biztonságot nyújtó légkör megteremtése, amelyben a gyermeki játék, szabad játék elsődlegességét hangsúlyozzuk.
- Olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt.
- Az óvodapedagógus az óvodai nevelés kulcs szereplője, a gyermekek közösségi életének irányítója, aki mindig látja, hogy melyek azok a tevékenységek, amelyek útmutatás, serkentés mellett alakítják a csoportot, és az egyes gyermekek fejlődését.

Feladatunk:

- egészséges életmód kialakítása, prevenciós feladatok ellátása,
- érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés és szocializáció biztosítása,
- értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása,
- anyanyelvi nevelés,
- hátrányos helyzetű gyermek differenciált fejlesztése, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség megteremtése,
- az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeinek biztosítása,
- közvetetten segítjük az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiség vonások fejlődését,
- pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

3. Küldetésnyilatkozat, óvodakép, gyermekkép

3.1 Küldetésnyilatkozat

Együtt fedezzük fel! Együtt csodáljuk meg! Együtt óvjuk meg!

Óvodásaink a bizalom és a biztonság légkörében szerezhethetnek minél több tapasztalatot a szeretet és az egymáshoz tartozás jó érzéséről. Ünnepeink, hagyományaink, jeles napjaink a természet körforgását, ismétlődő változását követik, melyet közös örömként élünk meg. Meggyőződésünk, hogy az egészség egyenlő azzal, hogy az egyén harmóniában legyen önmagával és a környezetével. Jövőnk önmagunk megismerésében rejtőzik. Azonosulunk azzal a gondolattal, hogy a természet és a belőle építkező mese, vers, játék, mozgás képalkotás, zene olyan maradandó élmény a gyermek számára, amelyből élete végéig táplálkozhat.

Valljuk, hogy egészséges környezetben, alapos megismerésre épülő fejlesztéssel segítjük a gyerekek egyéniségének kibontakoztatását, harmonikus fejlődését, hogy óvodáskor végére alkalmassá váljanak az iskolai tanulásra. Hisszük, hogy személyiségünkkel nevelünk, ezért fontosnak tartjuk a folyamatos önnevelést, mentális képzést, szakmai ismereteink bővítését.

3.2 Jövőképünk

Az elvárások, amelyek a köznevelési rendszer változásaiból erednek, újfajta és korszerű pedagógiai tartalmak közvetítését, magas szintű felkészültséget kívánnak óvodánk valamennyi munkatársától.

Olyan intézményként szeretnénk működni:

- melyben elengedhetetlen a gyermekközpontúság, pedagógiai elveink, céljaink, értékeink mindennapokban történő érvényesítése,
- ahol kiemelt célunk a gyermekek egyéni fejlődésének segítése, differenciált fejlesztése, az egyéni szükségletek és életkori jellemzők figyelembevételével, melyben minden a gyermekekért történik és róluk szól,
- ahol fontos a gyermekek számára nyújtott élményekben gazdag környezet, s a szeretetteljes nevelés, a boldog gyermekkor biztosítása,
- ahol kiegyensúlyozott óvodai légkör megteremtésével, tevékenységre épülő teljes személyiség fejlesztést szem előtt tartó, játékba integrált tanulási lehetőségekre alapozó nevelésben részesülnek a gyermekek,

- ahol a nevelőmunkánk során a gyermekekben rejlő értékek kibontakoztatását oly módon kívánjuk elősegíteni, hogy a társadalmi, és az egyetemes emberi értékek közvetítése által gyermekeink a jövőben egyéni életútjuk során a társadalom számára egyaránt értéket képviselő személyiséggé váljanak,
- ahol az óvodának képviselnie kell a gyermekek iránt érzett szeretetet, elfogadást és tiszteletet,
- ahol az óvodának képviselnie kell az intézménnyel kapcsolatban álló partnereinkkel megvalósuló őszinte és nyílt kommunikáción alapuló együttműködést, partneri kapcsolatot,
- ahol valamennyi munkatársunk számára fontos értéket képvisel a folyamatos megújulás iránti igény fenntartása, az önképzés, továbbképzés, az élethosszig tartó tanulás igénye, valamint az innovatív megoldások, eljárások, módszerek keresése,

ahová a gyermekek örömmel és szívesen járnak, ahol harmonikusan és optimálisan fejlődnek, önfeledt, érzelmmel teli, színes, élményekkel gazdagodnak.

3.3 Óvodaképünk

A gyermeki tulajdonságok, készségek és képességek alakítása optimális feltételekkel, vidám, boldog, örömteli, szabad, játékos, bizalmas óvodai életben valósulhat meg, minden esetben igazodva a gyermek személyiségéhez, szükségleteihez, képességeihez.

Az óvoda három főszereplője, a gyermek, az óvodapedagógus, a szülő. Óvodánk nyitott a szülők számára, betekintést nyerhetnek az óvoda életébe.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését, elősegíti a gyermeki személyiség kibontakoztatását az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, a hátrányok csökkentésével.

- Az óvodás korú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, az óvoda a családi nevelés kiegészítője.
- Óvodánk óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióival megteremti a gyermekekben a következő életszakaszba történő átlépés belső pszichikus feltételeit.
- Támogatjuk a nemzeti, etnikai, migráns gyermekek nevelésénél az önazonosság megőrzését, a társadalmi integrálást.

- Segítjük a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

3.4 Gyermekképünk

Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, egyszeri és különleges, mással nem helyettesíthető individuum, és szociális lény egyszerre. A kisgyermek elsősorban biztonságra és szeretetre vágyik. Ha ezt megteremtjük számára akkor igényeit, szükségleteit különféle tevékenységi, tapasztalati formákban, kíváncsiságától, ösztöneitől vezérelve kiegyensúlyozottan, saját maga diktálta tempóban kielégíti. Ehhez a szükséglethez adunk teret, keretet, eszközt, biztonságot és szeretetet, vagyis megteremtjük az optimális feltételeket, lehetőségeket a személyiség szabad kibontakoztatásához. Az óvodáskor szenzitív időszak a különbözőségek elfogadásában, az inkluzív, a játék elsődlegességét, az élmények feldolgozását támogató környezetben tevékenykedő gyermek maga is befogadóvá, elfogadóvá, együttműködővé, segítőkésszé válik.

A szlovák nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése keretében biztosítjuk a nemzetiségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését. Törekszünk arra, hogy a harmonikus, nyugodt, biztonságot adó óvodai környezetben váljon természetessé a gyermekek között személyiségük különbözősége.

4. Az óvoda feltételrendszere

4.1 Személyi feltételek

Változó világunkban a pedagógus személyisége megkívánja a komplex, rugalmas látásmódot, így az új dolgok elfogadásához a bátor, a kezdeményező, kipróbáló, új iránt fogékony személyiség megléte szükséges. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Óvodai csoportunkban naponta jelenik meg a csoda. Az óvodapedagógusok elméleti ismereteik birtokában, gyakorlati tapasztalatuk széles repertoárját felhasználva gyarapítják az óvodai nevelés módszertanát. Hisszük, hogy az óvodában elkezdett személyiségfejlesztés, a tudatosan tervezett, szervezett, irányított pedagógiai munkánk egész életre kiható, meghatározó, felelősségteljes pedagógiai vállalkozás. Valljuk, hogy az óvodapedagógus kulcsszereplő, elfogadó segítő, támogató attitűdje modell értékű. Személyisége, viselkedése, szakmaisága fontos feltétele az óvodai nevelésnek. A gyermek szeretetszükségletét kielégíti, mellyel számára biztonságérzetet nyújt.

Az óvodapedagógusok felsőfokú óvodapedagógusi diplomával (1 fő óvodavezető pedagógus szakvizsgával és 1 fő óvodapedagógus diplomával) rendelkeznek. Munkánkat 1 fő szlovák felsőfokú nyelvvizsgával rendelkező, szlovák nemzetiségi óvodapedagógus hallgató segíti. Továbbképzéseken rendszeresen részt veszünk, mely szakmai munkánk eredményességét szolgálják.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Az óvodapedagógusok munkáját segítő dajkák (2 fő, egy szakképzett), akik nem csak külső szemlélők, hanem belső tevékeny résztvevőjük a csoportban zajló eseményeknek. Az óvodai nevelés célját és feladatát csak magas színvonalú munka végzésével tudjuk ellátni. Ehhez fontosnak tartjuk, valamennyi munkatárs folyamatos együttműködését, összehangolt munkáját a befogadó szellemiségű óvoda, az inkluzív nevelés kialakítása érdekében. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a gyermeket elfogadó, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör vegye körül.

4.2 Tárgyi feltételek

A helyi programunk megvalósításához szükséges tárgyi eszközöket pályázatok útján és szülők segítségével szereztük be. Kiemelt feladatunknak tekintjük óvodánk esztétikus környezetének megteremtését, ahol a gyermekek jó hangulatú, kiegyensúlyozott légkörben tölthetik el mindennapjaikat. A csoportszobánkban természetes anyagok használata dominál.

Feladatunk:

- A gyermekek által használt tárgyi eszközök hozzáférhető, biztonságos elhelyezése.
- A megfelelő, készen vett játékeszközök biztosítása mellett, az óvoda által a játékokhoz adott többlet meghatározó elemei a közösen készített eszközök, a sokféleképpen felhasználható anyagok, szerszámok, a különböző családi kultúrák pozitív elemeire emlékeztető tárgyak valamint a megismert egyéni élményekhez kapcsolódó eszközök. Megerősíti a gyermeki kreativitás, önkifejezés, alkotókedv, közös tervezés, együttműködés interakciós kultúra kibontakoztatását.
- Megfelelő munkakörnyezet biztosítása az óvodai munkatársaknak.
- Lehetőség megteremtése a szülők fogadására.

2001-ben a meglévő tágas csoportszoba, gyermekmosdó, öltöző és nevelői szoba mellé még egy étkező-foglalkoztató, elkülönítő helyiség, melegítő konyha és dolgozói öltöző is kialakításra került. 2009-ben a világítás korszerűsítése, a nyílászárók cseréje és az épület hőszigetelése is megtörtént. 2015 nyarán a gyermek mosdókagylók cseréje megtörtént, kevert vizes csapok lettek felszerelve. A gyermek WC-k le lettek cserélve. A törölköző tartót korszerű, natúr fából készült, fogmosópohár tartóval ellátottra cseréltük le. A fűtésrendszer korszerűsítve lett, pellet kazános fűtésre. 2020 tavaszán a gyermekmosdóban burkolatcsere történt. 2023 nyarán az óvoda tetőszerkezete és az óvoda kerítése lett lecserélve.

Óvodánk tornateremmel nem rendelkezik, ezért az udvaron és a csoportban olyan mozgásfejlesztő eszközök vannak, amivel ezt a hiányt kompenzálni lehet. Az udvarunk teret ad a gyermekek nagy játék-, és mozgásigényének kielégítéséhez. Köves, füves, napos, árnyékos területén a mozgásfejlesztő eszközök változatos játéklehetőséget biztosítanak óvodásaink számára. Az óvoda mászókáit természetes anyagokból készülték. Az óvoda udvarán veteményeskert is található, annak érdekében, hogy gyermekeink közelről is megismerkedhessenek a kerti munkálatokkal. 2013 tavaszán csatlakoztunk az Ovikert

Programhoz, hogy a gyermekeknek megmutassuk a háztáji - kiskerti gazdálkodást és az egészséges életmódra nevelés jó példáját erősítsük az általunk megtermelt zöldségfélék felhasználásával. A programot évről évre folytatva gyerek kerti szerszámokkal ajándékozták meg óvodánkat.

KRESZ-pálya is található az udvaron, ami jó lehetőséget biztosít a közlekedési ismeretek gyakorlására, a mozgásigény kielégítésére. 2018-ban ütéscsillapító öntöttgumi burkolatot kapott.

Szintén ebben az évben rugós játékokkal és mérleghintával bővült az udvar eszközkészlete. 2019-ben a kültéri játszótorony alatti felület ütéscsillapó burkolatot kapott.

A Felső-Mátra Oktatásáért Alapítvány támogatásával mozgáskoordinációs aszfalt festés valósult meg.

A fektetők cseréjére nagy szükség volna, mivel állapotuk elhasználódott, a gyermekek komfortérzetét kevésbé szolgálják.

Fontos feladatunknak tekintjük a tárgyi eszközök állagmegőrzéséről való gondoskodást.

5. Nevelési koncepciónk, nevelésfilozófiánk

Nevelési koncepciónk:

Szakmai szempontból számunkra kedvező a Tevékenységközpontú óvodai nevelési program, mert módszertani szabadságot biztosít a pedagógusoknak és a helyi lehetőségeinket, értékeinket könnyedén beépíthetjük a mindennapi nevelő munkánkba. Óvodánkban a program megvalósításához az objektív és szubjektív feltételek részben adottak, melyeket a helyi lehetőségekhez képest igyekszünk bővíteni. Biztonságos, barátságos, szeretetteljes légkört alakítunk ki, ahol a gyermekek testi, lelki és szellemi szükségleteit kielégíthetjük és nevelésünk eredményeként nagycsoport végére alkalmassá válnak az iskolára. Az óvodába lépéskor fennálló nagy különbségeket (szociális, érzelmi és értelmi területeken) megpróbáljuk kiegyenlíteni, egyensúlyba hozni. Minden gyermeket egyéni képességeinek és életkorának megfelelő fejlesztésben részesítünk, és önmagához képest értékelünk. Jól kommunikáló és kooperáló gyermekeket igyekszünk nevelni, akik az iskolában, majd az életben, kiegyensúlyozott, önálló emberként megállják a helyüket.

Nevelésfilozófiánk:

Nevelési felfogásunkat a gyermekközpontúság határozza meg, egyéni - és életkori sajátosságaik, változó fejlődési ütemeik figyelembevételével. Alapvető követelmény a kisgyermek emberi méltóságának, jogainak biztosítása. Tiszteljük a családot, mint a kisgyermek elsődleges nevelési színterét, hiszen a családok életvitele, mindennapjai határozzák meg elsősorban a gyermek attitűdjeit, szokásait, kommunikatív képességeit.

Környezettudatos magatartásunk és környezetbarát életvitelünk modellálásával olyan szokások, szokásrendszerek kialakítására törekszünk, melyek begyakorlás folytán szükségessé válnak és az élő tiszteletében fejeződnek ki.

Kötelező mértékűnek tartjuk a pedagógiai etika megtartását, biztosítjuk a családokat a teljes titoktartásról, tiszteletben tartjuk a család belső szokásait.

Céljaink megvalósításhoz az alábbi alapelveket tartjuk meghatározónak:

- Nyugodt, derűs, nyílt, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése (rugalmas napirend, nyugodt, hosszan tartó szabad játék stb.).
- Az óvodapedagógus modell szerepe, elfogadó, segítő, támogató attitűdje (elképzelései, önállósága, módszerei, ízlése, beszédkészsége, esztétikai, erkölcsi tapasztalatai stb.).
- Az óvodapedagógus és a gyermek aktív együttműködése a nevelőmunka során (az óvodapedagógus irányítása mellett figyelembe vesszük a gyermek önállóságát, szabadságát, véleményét).
- Az óvodapedagógus és a dajka együttműködésének formái (szakképzett dajkáink pedagógiai munkánk közvetlen segítői, tájékozottak nevelési elképzeléseinkről, módszereinkről, céljainkról).
- Az óvoda környezetében élők hatásai a nevelő munkára (család, fenntartó, iskola, közművelődési és szociális intézményekkel való kapcsolat).

6. A szlovák nemzetiségi nevelést megalapozó komplex foglalkozások

A szlovák nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladata:

- A szlovák nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.
- A nemzetiségi nevelés célja és feladata, hogy
 - biztosítson anyanyelvi környezetet a gyermekek számára;
 - ápolja és fejlessze a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat,
 - készítse fel a gyerekeket életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására,
 - segítse a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését,
 - rendelkezzen olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy közvetíteni tudja a nemzetiség nyelvén a megszerzett ismereteket.
- Óvodánkban törekszünk arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése mellett – figyelembe véve a gyermek nyelvismeretét – minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó kommunikáció. Az óvodapedagógus a rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel biztosítja az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást.
- A nemzetiségi kultúrkincsből és az anyanemzet kultúrájából (irodalom, zene, népi játék) valamint a ma is élő repertoárból tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezi meg a nyelvelsajátítást. A kialakult nyelvi szituációk függvényében, a természetes nyelvtanulási eljárásnak megfelelően rugalmasan alakítja csoportjainak heti- és napirendjét.
- A szabad játék folyamán törekszünk a spontán párbeszéd kialakítására, hiszen a játék a legfejlesztőbb tanulási forma. A játékba ágyazott cselekvések ösztönösen, szabad kifejezésre készítik a gyermekeket.

A szlovák óvodai nevelés tartalma:

- Az óvodai környezet, az otthon, a család, testrészek, egészségünk, közlekedés, házi- és vadállataink, növényeink, gyümölcsünk, az évszakok jellemzői és ünnepeinkhez (Mikulás, Karácsony, Húsvét) tartozó szókészlet, vers- és dalanyag.
- Szlovák és európai, egyszerű szerkezetű népmesék megismertetése, dramatizálása.
- Népi gyermekjátékok és gyermekdalok elsajátíttatása.
- Egyszerű a tartalomhoz kapcsolódó versek megismertetése.

Szlovák nemzetiségi óvodai nevelés megszervezése:

- A nemzetiségi óvodai nevelés a gyermek óvodába lépésétől az iskola megkezdéséig tart.
- Nemzetiségi óvodai nevelést folytat óvodánk, ahol törekszünk a nemzetiség nyelvén is szervezni a gyermekek óvodai életét. Törekszünk arra, hogy a gyermekek gondozásában résztvevő felnőttek is ismerjék és használják a nemzetiség nyelvét (tájnnyelvét).
- A személyi változások miatt fenntartói engedéllyel alkalmazunk a csoportban nem nemzetiségi óvodapedagógust. A szlovák nemzetiségi nevelés 2016. ősztől személyhez kötött nyelvi nevelés formájában valósul meg az intézményben.
- Az óvodai élet megszervezése az alábbiak szerint történik:
 - A hét- szlovák- a délelőtti folyamán a foglalkozások, tevékenységek alkalmával a gyermekek megismerkedhetnek a nemzetiségi nyelvvel, mesékkel, dalokkal, versekkel, mondókákkal, zenével és nemzetiségi kultúrával melyet a szlovák nemzetiségi óvodapedagógus kezdeményez.
 - B hét – magyar- a délelőtti folyamán a foglalkozások, tevékenységek alkalmával a gyermekek a magyar nyelvvel, mesékkel, dalokkal, versekkel, mondókákkal, zenével és a magyar kultúrával melyet a magyar óvodapedagógus kezdeményez. Ezen a héten, a délután folyamán (altatódalok, délutáni szabad játék, stb.) van lehetőség a gyermekek nemzetiségi óvodai nevelésére.

A nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok:

- A nemzetiségi óvodai nevelésben résztvevő óvodapedagógusnak beszélnie kell a nemzetiség nyelvét, ismernie kell a nemzetiség szellemi és tárgyi kultúráját, hagyományait, szokásait. Fontos feladata a kultúrkinés tovább örökítése.
- A nemzetiségi óvodai nevelést folytató óvodának a nemzetiségi kultúra és nyelv ápolását segítő eszközökkel is rendelkeznie kell, melyet az eszközök beszerzésénél is szem előtt tartunk.

- Odafigyelünk arra, hogy az óvoda környezete tükrözze a nemzetiség kultúráját, a nemzetiség életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.
- A nemzetiségi óvoda nevelőmunkáját kiegészíti a családdal (szülőkkel, nagyszülőkkel stb.), a nemzetiségi intézményekkel, szervezetekkel való együttműködés, különösen a gyermekek nyelvi kultúrájának fejlesztése, a hagyományápolás és a nemzetiségi identitástudat megalapozása és fejlesztése terén.

Szlovák nemzetiségi óvodai nevelés formája óvodánkban:

Óvodánk szlovák nemzetiségi nevelést folytató óvoda.

A nemzetiségi nevelést folytató óvoda mindkét nyelv (a nemzetiség nyelve és a magyar nyelv) fejlesztését szolgálja. Az óvodai élettevékenységi formáiban a két nyelv használata érvényesül. A két nyelv használatának arányát a nevelési programban az óvodai élet kezdetén a gyermekcsoport nyelvismerete határozza meg.

Az óvodapedagógus feladatai a szlovák nyelvi nevelés fejlesztésében:

- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése.
- A beszédöröm biztosítása: arra nevelni a gyermekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket.
- Lehetőséget teremteni minden gyermeknek fejlettsége szerint a szlovák beszéd gyakorlására.
- Képesé tenni a gyermekeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni.
- A gyermekek szókincsének folyamatos bővítése.
- A beszédszínvonal emelése olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni.
- Beszédmegértés fejlesztése.
- Beszédtechnika fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása.
- A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolás.
- A kiejtési hibák megfelelő módszerekkel történő javítása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

A családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként:

- a) a gyermekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt,

- b) életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudja a nemzetiség nyelvén közvetíteni:
- köszönési formák használata (érkezéskor és távozáskor),
 - évszakok megnevezése,
 - alapszínek ismerete,
 - az óvoda dolgozóinak megnevezése,
 - a család tagjainak neve,
 - 3-4 virág, 4-5 gyümölcs megnevezése,
 - 5-6 közlekedési eszköz ismerete,
 - 5-8 állat megnevezése,
 - fő testrészek ismerete,
 - a lakás 5-6 berendezési tárgyának neve,
- c) tudjon tájékozódni a kommunikációs helyzetekben,
- d) ismerjen a nemzetiségi, az anyanemzet (anyaország) kultúrájából merített dalokat (4-5), meséket (2-3), verseket (4-5), mondókákat (5-6), és játékokat (5-6) (esetenként tájnyelven is),
- e) ismerkedjék meg a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel; tanulja meg azok tiszteletét és megbecsülését (tájház, Nemzetiségi nap).

Menšinová jazyková výchova:

Ciel' výchovy, úloha výchovy:

- Menšinová jazyková výchova, primeraná vekovým osobitostiam a osobnej vyspelosti detí, slúži k individuálnemu spoznaniu jazyka menšín, jeho osvojeniu a rozvoju.
- Ciel'om menšinovej jazykovej výchovy v materských školách je zabezpečiť deťom prostredie materinského jazyka a pripraviť dieťať na osvojenie si menšinového jazyka v školách.
- Úloha pedagóga materskej školy: Závisle od jazykovej znalosti detí, vytvorenie čo najúčinnnejšej komunikácie v jazyku menšiny.
- Na základe napodobňovaní, vytvorenie systematicky sa opakujúcich komunikačných situácií pri rôznych činnostiach.
- Z hodnôt kultúry menšiny, a to literatúry, hudby a ľudových hier, organizovať vedomé osvojovanie si jazyka.

Obsah slovnej zásoby menšinového jazyka:

Pozdravy a zdvorilostné formuly, Meno, Moja značka, Naša materská škola, Zariadenie triedy, Miestnosti materskej školy, Rodina, Ľudské telo, V umyvárni, Pri jedle, Doprava, Zvieratá, Obdobie, Ovocie, Zeleniny, Plody, Kvety, Farby, Ročné obdobie (Jeseň, Zima, Jar, Leto),

Hudobná výchova:

-Pesničky, Hry, Riekanky.

Literárna výchova:

-Básničky, Riekanky, Vyčítanky, Rozprávky.

Menšinová jazyková výchova v triede:

- V materskej škole zabezpečíme pokojné, láskyplné ovzdušie, aby si deti od vkročenia do materskej školy vytvorili pozitívny vzťah k menšinovému jazyku.
- Výchovnú činnosť počas celej prevádzky materskej školy vykonávajú učiteľky materskej školy. Svojou osobou poskytujú vzor vo výchove.
- Pre vychovávateľky je nevyhnutné ovládanie menšinového jazyka (nárečia) a jeho aktívne používanie.
- Pozitívnym príkladom slúžia dospelí, ak medzi sebou komunikujú v jazyku menšiny.
- Materská škola obzretné organizuje formy spolupráce, ktoré sú povolané sprostredkovať prúdenie informácií, formovanie náhľadov, odborné oboznamovanie pracovnej náplne škôlky, ako aj charakteristický osobného vývoja detí.
- Medzi úlohami našej materskej školy, je aby do nášho každodenného života adaptovali jazykovo-kultúrne tradície a zvyky svojho spoločenstva.
- Estetické zážitky vplývajú, tvoria a formujú detský estetický úsodok.
- Výber metód ovplyvňujú vekové osobitosti detí, ich telesný a duševný stav, záujem a zvedavosť. Náš postup preto kombinujeme vždy zodpovedajúco danej situácii.

Očakávaný výsledok vývoja na konci predškolského veku:

Materská škola, spolu s rodinou, navzájom sa dopĺňajúce, slúži vývoju detí.

-V dieťati sa vytvára pozitívny vzťah k menšinovej kultúre a jazyku.

-Primerane veku a osobným schopnostiam disponuje takou slovnou zásobou, ktorá mu umožňuje sprostredkovať získané vedomosti v menšinovom jazyku:

- Pozdravy a zdvorilostné formuly
- Meno, Moja značka

- Naša materská škola, Zariadenie triedy
- Rodina
- Ľudské telo, V umyvárni
- Farby (4-5)
- Obdobie (Jeseň, Zima, Jar, Leto)
- Doprava (5-6)
- Zvieratá (5-8)
- Ovocie (4-5)
- Zeleniny (4-5)
- Kvety (3-4)
- Hudobná výchova:
pesničky (4-5), hry (5-6) riekanky (5-6)
- Literárna výchova:
básničky (5-6), riekanky (5-6), vyčítanky (2-3), rozprávky (2-3),

-Vie sa orientovať v komunikačnej situácii.

7. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés általános feladatai:

Az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- Egészséges életmódra nevelés, egészségfejlesztési program
- Környezetvédelem, környezettudatos nevelés
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösség nevelés
- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés megvalósítása

7.1 Egészséges életmódra nevelés, egészségfejlesztési program

Cél: Az óvodában eltöltött időszak alatt minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az óvodai élet mindennapjaiban működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A gyermek nevelésében résztvevő valamennyi személy hatékony együttműködése eredményezze a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását.

Feladat:

- Az óvodai nevelésben kiemelt feladatunk a gyermek személyiségének fejlesztése során az egészséges életvitel iránti igény alapjainak lerakása tudatos pedagógiai módszerekkel, az ehhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, valamint a környezettudatos magatartás megalapozása sokszínű tevékenységek szervezésével.
- Az óvodapedagógus készítsen a csoportnaplóban egészségfejlesztési programtervet, (egészséges életmódra nevelés, környezettudatos magatartás alakítása) melyben részletesen vázolja a gyermekcsoport életkori sajátosságait figyelembe véve azokat a feladatokat és módszereket, miként kívánja a mindennapokban megvalósítani az egészségfejlesztést.
- Az elért eredményeket félévente tervezze és értékelje ki, szintén a csoportnaplóban.
- Úgy szervezze a gyermekek tevékenységeit, hogy annak szerves részét képezze az egészséges életvitel iránti igény alakítása – mozgás, táplálkozás, lelki egészség.

- A lehetőségekhez mérten az évszakokhoz kapcsolódva készítsen a gyerekekkel közösen egészséges alapanyagokból (zöldség, gyümölcs, gabonák, magvak) ételeket, hangsúlyozva ezek jelentőségét.
- Szülői értekezleteken, és különböző fórumokon hangsúlyozza az egészséges táplálkozás, rendszeres mozgás, mentálhigiéné fontosságát a gyermeknevelésben, külső szakemberek bevonásával.
- Amennyiben olyan jeleket észlel a gyermeknél, melyek testi- vagy lelki higiéniáját veszélyeztetik, azonnal jelezze azt, s tegye meg a megfelelő intézkedéseket.
- Naponta végezzen a gyermekekkel testmozgást, lehetőség szerint a szabadban, melynek időtartama 10-15 perc.
- Heti rendszerességgel szervezzen olyan mozgásos tevékenységet („nagy torna”) melynek időtartama 25-30-perc.
- Úgy tervezze a mindennapos testmozgást, hogy annak szerves részét képezzék a tartásjavító, lábboltozat erősítő gyakorlatok.
- Legalább havi két alkalommal szervezzen sétát az óvoda környékén.
- Biztosítson olyan légkört, melyben minden kisgyermek érzelmi biztonságban, nyugodt légkörben töltheti mindennapjait.
- Minden tevékenység megkezdése előtt ismertesse, tudatosítsa, és tervezésében rögzítse a gyermekekben életkori sajátosságaiknak megfelelően az aktuális balesetvédelmi ismereteket, melyek betartását folyamatosan kontrollálja, szükség esetén azonnal intézkedjen.
- Tegyen meg mindent annak érdekében, hogy balesetek ne történhessenek, naponta ellenőrizze a munkaterületén lévő berendezési tárgyak, játékeszközök épségét.
- Az udvari élet alkalmával fokozottan ellenőrizze, kísérje figyelemmel a különböző játékeszközökön folyó tevékenységet, a közösen megbeszélt szabályok betartását.
- Amennyiben balesetforrást észlel, azonnal jelezze az illetékes személynek, s győződjön meg arról, hogy a balesetveszély a jelzését követően megszűnt.
- Az egészségvédelem, mint általános nevelési elv, hassa át az óvodai nevelés minden mozzanatát.
- Fokozott figyelmet fordítunk a diabéteszsel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek egészségének megőrzésére.

A fejlesztés tartalmi lehetőségei

- A gyermekek edzése természetes közegben – levegő, napfény, víz és rendszeres mozgás által.
- Rendszeres séták szervezése levegőzés, ismeretszerzés céljából.
- Balesetvédelmi ismeretek átadása, betartatása.
- Nyugodt pihenés biztosítása.
- A környezetvédelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
- A gyermekek egészségtudatának formálása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek szerezzenek ismereteket, tapasztalatokat az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságáról.
- Alakuljon ki bennük az egészséges életvitel iránti igény.
- Tudatosodjon bennük, hogy az egészség érték és tenni kell érte.
- Erőnlétük, állóképességük, általános fizikai állapotuk tegye őket alkalmassá arra, hogy képesek legyenek megfelelni az iskolában rájuk váró fizikai megterheléseknek.
- Mentális fejlettségük érje el azt a szintet, hogy képesek legyenek önállóan feltárni problémáikat, tudják azt, hogy bizalommal fordulhatnak a nevelőkhöz.
- Alakuljon ki az elemi balesetvédelemmel kapcsolatos szabálytudatuk.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél saját fejlődési ütemük figyelembevételével érvényesülnek a fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére.

Egészséges életmódra nevelés

Óvodai nevelésünk alapvető feladata a testi, lelki szükségletek kielégítése. Az óvodáskorú gyermek olyan szükségleteit elégítjük ki, melyek elősegítik növekedését, fejlődését, hozzájárulnak egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, egészséges életmód iránti igényének kialakulásához. A gyermekek egészségéért a család mellett, óvodánk is felelősséggel tartozik. Ahhoz, hogy eredményes egészségnevelő munkát tudjunk végezni, szükséges az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő munkatársak egészségvédelmi szemléletének fejlesztése. Elősegítjük a gyermekek egészségének védelmét, óvását, megőrzését és a prevencióját. Az ember legfőbb-mással nem pótolható-értéke az élete és az egészsége.

A rendszeresen, ugyanabban az időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, feltételei az egészséges testi, lelki és szellemi fejlődésnek. Az egészséges

életmódra nevelés területei közé soroljuk a gondozást, a testi képességek fejlesztését, a gyermek egészségének védelmét, testi szükségleteinek, mozgásának kielégítését, mozgásfejlesztést, az egészséges életmód-testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés, betegmegelőzés és az egészség megőrzés-szokásainak alakítását, a környezet védelméhez, megóvásához kapcsolódó szokások kialakítását, a környezettudatos magatartás megalapozását. A sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek esetében kezdeményezzük az egészségügyi szűrővizsgálatok elvégzését, valamint szükség esetén a megfelelő szakember bevonását.

Célunk:

Testileg, lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése, egészségkultúrájuk kialakítása. Váljanak képessé testi szükségleteik önálló kielégítésére.

Feladatunk:

- Az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásrendszerének kialakítása a differenciált életritmus figyelembe vételével.
- Mozgásos tevékenységek: séták, kirándulások szervezése.
- Mozgáskultúrájuk és egészség megóvásuk érdekében láb-, és testtartásjavító torna tartása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása (szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem).
- Gyümölcs-, és zöldségnapok fontosságának kiemelése. A magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése.
- Együttműködés az óvoda védőnőjével.

Táplálkozási szokások:

- megfelelő mennyiségű folyadék biztosítása a nap bármely szakában (víztisztító kancsó használata),
- gyümölcshét szervezése a szülők bevonásával (a csoportban kialakított szokások alapján a szülők egészítik ki a napi gyümölcs-, zöldségmennyiséget),
- kulturált étkezési szokások biztosítása:
 - esztétikus, alkalomhoz illő terítés,
 - helyes, korcsoportnak megfelelő evőeszköz használat,
 - nyugodt étkezés,

- étkezés közben helyes viselkedés.

Higiénés szokások:

- étkezése előtt és után, egyéb szennyező tevékenységek alkalmával használják a mosdót, ügyeljenek ruhájuk tisztaságára,
- környezeti higiéné: az allergén anyagokat kiszűrjük, felületeket napi rendszerességgel tisztán tartjuk,
- a betegségek megelőzése érdekében higiéniai szokásokat alakítunk ki,
- az időjárásnak megfelelő öltözködésre neveljük gyermekeinket.

Öltözködés:

- kabátok, kinti cipők elhelyezése a külső öltözőben,
- váltó ruha elhelyezése az óvodai öltözőszekrényekben.

Mozgás:

- szabad levegőn való tartózkodás,
- iskolai tornaterem kihasználása,
- mozgásfejlesztő játékok használata,
- mindennapos mozgás,
- séták, kirándulások szervezése.

Alvás, pihenés:

- nyugalom, csend és jó levegő biztosítása,
- alvókák, otthoni alvást segítő játékok beengedése kiscsoportban, a befogadás segítése.

Levegőzés:

- délelőtt is és délután is sok időt töltenek a gyermekek a szabadban,
- szabadban történő tevékenységek szervezése (élő társas játékok, testnevelési játékok, művészeti tevékenységek).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- válják a gyermekek szokásává a rendszeres, gondos, önálló tisztálkodás igénye,
- szilárduljon meg az étkezés közbeni kulturált magatartás,
- alakuljon ki az önállóság a vetkőzés és az öltözködés területén,

- törekedjenek környezetük esztétikus kialakítására, vigyázzanak rendjére és tisztaságára,
- válják a gyermekek szükségletévé a rendszeres gyümölcs és zöldség fogyasztás,
- ismerjék meg a környezetüket és egészségüket károsító, ártalmas hatásokat (média, alkohol, dohányzás).

7.2 Környezetvédelem, környezettudatos nevelés

Célunk:

Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása és kialakítása, melyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a környezettel harmonikus kapcsolatot alakítsanak ki. Olyan nevelés, amely a környezettel való együttélésre hívja fel a figyelmet. Olyan értékrendszer megalapozása, amely a helyes és környezettudatos életvitelhez elengedhetetlen.

Feladatunk:

- Olyan lehetőségek teremtése tudatos tervezéssel és szervezéssel, melyekben tapasztaltokat gyűjthetnek a gyermekek a szűkebb és tágabb környezetünk védelméről, megőrzéséről, és ezekben vegye észre és egyúttal használja is ki a spontán lehetőségeket.
- Olyan nevelés, olyan környezettudatos magatartás megalapozása, amely a pozitív érzelmi viszonyra épít a természettel.
- A természet és a minket körülvevő ember által épített környezet védelme, értékeinek megőrzése.
- A gyermekekben kialakuljon az igény a belső és külső környezet esztétikumának kialakítására.
- Vegye észre a szépet, a tisztaságot, azt érzékeltesse mással is, legyen jó esztétikai érzéke, igényes a környezetére mind ezt a fenntarthatóság érdekében.
- Biztosítani a természet jeles napjaihoz programokat, élményeket, információkat, megismerési lehetőségeket.
- Olyan ismeretek felhasználása, amelyeket a gyermek a családdal él át, tapasztal (pl. kirándulások, nyaralások, programok).
- Érzékszervi megtapasztalásokat biztosítani melyek játékos formában jelennek meg (pl. kísérletek, felfedező tevékenységek, szenzitív élmények).
- Lehetőséget teremteni a szelektív hulladékgyűjtésre, komposztálásra, annak folyamatának figyelemmel kísérésére.

- Az óvoda belső és külső környezetében található élőlények gondozása, védelme.
- A séták, kirándulások alkalmával a szorosabb és tágabb környezetünk megismerése, természeti értékeink felismerése, megismerése.
- Lehetőséget biztosítani az óvoda udvarán az évszakváltozással járó munkákba való becsatlakozáshoz (levélsöprés, gereblyezés, virágoskert, balkonládák, fűszerkert, veteményes kert, gondozása).
- Személyes példamutatással és szoktatással a gyermekek tudatos, takarékos energia felhasználókká nevelése (víz, villany).

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- alakuljon ki a gyermekekben a tudatos környezet iránti felelősség, tanuljanak meg odafigyelni környezetükre, környezetbarátan élni, legyenek igényesek környezetükre,
- épüljön be a mindennapjaikba, szokásaik közé a környezetükben élő élőlények rendszeres megfigyelése, gondozása,
- ismerjék a természet jeles napjait,
- sajátítsák el a környezettudatosság és a fenntarthatóság alapjait, ismerjék és használják a szelektív hulladékgyűjtés szabályait.

Mindez minden gyermek a saját fejlődési ütemének figyelembevételével érvényesülhet.

7.3 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A mindennapi pedagógiai tapasztalataink igazolják, hogy az azonos életkorú gyermekek között is eltérések vannak személyiségük fejlettsége között. Az egyén boldogulása függ attól, hogy rendelkezik-e az önelemzés, önértékelés és az önfejlesztés képességével. Nevelőmunkánkban fontos, hogy mennyire tudjuk engedni és elfogadni a gyermekek önálló törekvéseit. Hol vannak az ésszerű korlátok, amelyen túl a gyermek már sérti a csoport többi tagjának érdekeit. Valljuk, hogy a környezettudatos nevelés elengedhetetlen része a tudatosság, melyet a helyes viselkedés szabályainak elsajátításával kezdünk, figyelve a megfelelő értékrend beépülésére.

Célunk:

Az érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonos, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése, amely sokoldalú érzelmi kifejezések, és pozitív, közös élményeken alapuló tevékenységek végzését lehetővé téve segíti elő a gyermekek erkölcsi, akarat tulajdonságainak fejlesztését, szokás-és szabályrendszerének megalapozását. A nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, illetve a családhoz, szülőkhöz való kötődés.

Feladatunk:

- A közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratiképességeinek (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) szokás és normarendszerének megalapozása.
- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése.
- A mások iránti tisztelet, megbecsülés, elfogadás érzésének fejlesztése.
- Annak elfogadására, megértésére nevelés, hogy az emberek különböznek egymástól.
- Pontos, körülhatárolható szokás és normarendszer kialakítása, mely növeli a gyermekek biztonságérzetét.
- A természet szépségeire való rácsodálkozás, az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, tiszteletre és becsületre való hajlam kialakítása.
- A gyermekekben megfelelő önfegyelem, önbizalom, önértékelés kialakítása.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése megfelelő szakemberek közreműködésével, az esélyegyenlőség biztosítása.
- Egyéni fejlettségi ütemük figyelembe vételével szocializációjuk segítése.
- A gyermekek minél gazdagabb kapcsolatrendszerének kialakítása.
- A konfliktus helyzetek megfelelő kezelésének segítése, mentálhigiénés és drámajátékok alkalmazása.
- A gyermek nyitottságára építve segítse, hogy a gyermekek megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- Szülőföldhöz való pozitív érzelmi kötődés alapjainak lerakása, hazaszeretet érzelmi megalapozása.
- A szlovákság, a szlovák nép kultúrájával és hagyományaival való ismerkedés.
- Társas kapcsolatok nyomon követése és szociometriai felmérés készítése, értékelése, feladatok kijelölése (középső és nagycsoportos korú gyermekeknél).
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős, hogy működjön együtt az ágazati jogszabályokban meghatározott a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- a gyermekek aktívan vegyenek részt a közös tevékenységekben,
- fogadják el az egyes tevékenységek által megkívánt magatartási formákat,
- viselkedjenek tisztelettel a felnőttekkel és a társaikkal szemben,
- bizalommal forduljanak a velük foglalkozó felnőttekhez,
- alakuljon ki szabálytudatuk és vállalják tetteik következményeit,
- társas kapcsolataikban egyszerű konfliktusaikat legyenek képesek megoldani,
- élményeiket és gondolataikat egyre könnyebben és árnyaltabban, választékosabban fogalmazzák meg, hogy ez által alkalmassá váljanak a másokkal való együttműködésre,
- értsek meg és tartsák tiszteletben társaik közötti különbségeket.

7.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés megvalósítása

Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van. Minden feladatot, minden tevékenységet áthatva segíti a gyermekek önbizalmának, önkifejezésének kifejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását. Ezért fordítunk különös figyelmet a beszéd, az anyanyelv, a kommunikáció fejlesztésére. Változatos formában, komplex módon, sok beszélgetéssel, játékkal, spontán helyzeteket is kihasználva gazdagítjuk, kreatívabbá formáljuk óvodásaink kifejezőkészségét, szókincsét, verbális alkotókészségét.

Célunk:

Olyan gyermekek nevelése, akik szabad önkifejezésre képesek, meg tudják fogalmazni élményeiket, tapasztalataikat, kialakul tanulási vágyuk, képességük, kreatív személyiségük. Az életkornak megfelelő beszédészleléssel, beszédmegértéssel, kifejezőkészséggel rendelkezzenek.

Feladatunk:

- A gyerekek megismerési vágyára, kíváncsiságára, érdeklődésére építve fejlesztjük értelmi képességeiket (érzékelés, észlelés, megfigyelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, rácsodálkozás, akarat), kreativitásukat.
- Szabad önkifejezés, közlési vágy, kapcsolatteremtési készség elősegítése.
- A gyermekek kommunikációs, metakommunikációs képességének fejlesztése.
- Szókincsbővítés, alapozó funkciók megteremtése.
- Mindennapos mesehallgatás biztosítása, bábszínház, könyvtár, színvonalas előadások látogatása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.
- Egyéni adottságok, hajlam, rátermettség, kiemelkedő képesség felfedezése, városi versmondó, mesemondó versenyeken való részvétel.
- Gyakoroltatjuk az együttérzést, egymásra figyelmet, segítségnyújtást.
- A becsületességre, igazságmondásra, felelősségvállalásra, őszinteségre, a különbözőség elfogadására, jó-rossz felismerésére, a gyengébb védelmére, segítségére nevelünk.

A gyermekek számára biztonságos, ingergazdag környezetet teremtünk, ahol lehetőséget biztosítunk, hogy kibeszélje magát. Az óvónő kérdéskultúrájával beszédre, gondolkodásra készíteti a gyermekeket. Kérdéseire folyamatosan választ kap, szabad önkifejezési vágyát érvényesítheti. Körültekintő odafigyeléssel további beszélgetésre ösztönözzük a gyermekeket. Spontán és tervezett helyzetek (beszélgető kör, önálló mesemondás) kialakításával segítjük gondolatainak kifejezését. Pozitív mintaadással és szabályközvetítéssel (javítgatás elkerülésével) fejlesztjük beszédkultúrájukat. A beszédfejlődésben lemaradt gyermekek fejlesztését szakképzett logopédus végzi.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Beszédük jól érthető, mondataikban jelenjenek meg a főnevek, igék, melléknevek, számnevek.
- Megfelelő tempóban, hangnemben, hangsúllyal beszéljenek, kifejezve érzelmeiket, gondolataikat.
- Beszédükben jelenjenek meg az elvont fogalmak, és az ok-okozati összefüggéseket jelölő szavak.
- Mutassanak érdeklődést az új és ismeretlen kifejezések iránt.

- A könyveket szívesen nézegessék, meséljenek a képekről, élményeiket képi ábrázolásban jelenítsék meg.
- Alakuljon ki nyelvi fejlettségük, írás, olvasás iránti érdeklődésük.

8. Az óvodai élet tevékenységi formái, és az óvodapedagógusok feladatai

8.1 Játék –tanulási – és szabadidős tevékenységek

A játék és tanulás közös elemei egyaránt meghatározói a játékon belüli és kívüli tanulásnak. A játékon belüli tanulás kisugárzik a játékon kívüli tevékenységekre is. A játék a gyermekek legfontosabb tevékenysége, hiszen a játék a kisgyermek pszichikus szükséglete. Kiemelt jelentőségű, hisz a gyermek saját belső világából és a külvilágból származó tagolatlan benyomásait a játékban tagolja, rendezi. A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, fantáziája, gazdagodik érzélemvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata. Fejlesztőhatással van a játék a nagy és finommozgásokra, a figyelemre, a megfigyelőkészségre is. A társas kapcsolatok alakulásának, a társas szükségletek kielégítésének is legfontosabb formája. Az autonóm játszás a gyerekek globális érési, tanulási aktivitása, egyéni lehetősége.

A játékhoz szükséges feltételek:

A nyugodt, derűs játékhoz szükséges feltételeket folyamatosan biztosítjuk a gyermekek számára:

- hely
- idő
- eszköz
- tapasztalatszerzés, élmények.

A csoportban vannak kialakított állandó játékhelyek, amelyek a gyermeki igénytől függően mobilizálhatóak. A játéktémák megválasztásánál, kialakításánál nagymértékben és rugalmasan a projekteknek megfelelően a gyermeki ötletekre alapozunk. A játék színtere nem szűkül le a csoportszobára, igyekszünk minél több lehetőséget megragadni az udvaron való tartózkodásra, a szabad levegőn történő tevékenykedtetésre.

Célunk:

- A szabad játék minél optimálisabb szintű kielégítése a megfelelő feltételek biztosításával, játéktámogató magatartással, reflektív attitűddel, a szülők szemléletformálásával.

- A játék eszköz jellegének professzionalizálása, a testileg-lelkileg egészséges személyiség kibontakoztatása, örömteljes óvodai élet.

Feladataink:

- Tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét.
- A szabad játék és játszótárs választás biztosítása, a kreativitás ösztönzése, támogatása.
- A gyermekek aktuális fejlettségi szintjének nyomon követése, egyénre és csoportra szabott fejlesztési feladatok tervezése és megvalósítása elsősorban indirekt módszerekkel (pl.: társas kapcsolatok formálása, az együttműködés fejlesztése, az interakciók tartalmának fejlesztése, a kezdeményezőkészséggel, önértékeléssel, önérvényesítés, önbizalom formálásával kapcsolatos feladatok).
- Mintaértékű kommunikáció.
- A megfelelő csoportléggör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multikulturális-interkulturális szemlélettel.
- A szabad játék elsődlegességének biztosítása intervenciós gyakorlattal, ezen belül szoros együttműködés a pedagógiai munkát közvetlenül segítő munkatársakkal és a szülőkkel.
- A közösségi élet, a játék szabályainak, normáinak gyerekekkel és szülőkkel közös formálása, a gyermeki véleménynyilvánítás és döntőképesség erősítése különös tekintettel a konfliktus helyzetek megoldási lehetőségeire.
- Az SNI, HH, HHH gyermekekre fordított kettős figyelem a beilleszkedés támogatása a játékba, minél több spontán párbeszédhelyzet és célzott, tervszerű anyanyelvi fejlesztés.
- Érdeklődés, komoly figyelem kifejezése a gyermeki közlések iránt, készséges válaszok a kérdésekre, gyermeki üzenetek dekódolása, metakommunikációs jelzések küldése.
- Boldog atmoszféra teremtésével és a játék közösen elfogadott normáinak indirekt képviselésével a beszédkedv, a közlésvágy motiválása.
- Nemi identitás fejlődésének elősegítése.
- A tradicionális nemi szerepektől való eltérés, az egyéni különbségek, motivációk tisztelete (babázó kisfiú, autózó kislány természetessége).

A játék személyiségfejlesztő hatása:

A gyermekek legalapvetőbb tevékenységi formája, ezáltal teljes személyiségük fejlődik.

Gazdagodik:

- értelmi képességeik,
- szociálabilitásuk,
- verbalitásuk,
- színesedik akarati életük,
- fejlődik önuralmuk, *önbizalmuk*, *önkifejezésük*, ítéletalkotásuk, képzeletük, fantáziájuk, kezűgyességük, mozgásuk,
- fejlődik kommunikációs készségük.

Programunk teljes egészében a játéktevékenység köreire épül, megkülönböztetve a szabad játék tevékenységeit, és az óvónő által felajánlott tevékenységeket, melyek a szervezettebb játékos tanulást jelentik, és tervszerűen előkészítettek és felajánlottak.

8.2 Játékba ágyazott tanulási tevékenységek

8.2.1 Külső világ tevékeny megismerése

A környezeti nevelés fontosságát, személyiségformáló szokásalakító szerepét tekintjük óvodai nevelésünk vezérfonalának. Erre fűzzük az óvodánkban megvalósuló tevékenységeket: játék, mese-vers, ének-zene-énekes játék, rajzolás-mintázás-kézimunka, mozgás. Így lesz komplex, egész az óvodai nevelés, így alapozzuk meg az óvodába járó gyermekek környezeti tapasztalatait. A környezeti nevelés színterét nehéz szétválasztani a többi nevelési területtől, szinte körbe fogja azokat, ezért az évszakok témakörét vettük alapul, így tervezzük, szervezzük óvodai életünket. A négy évszak ritmikussága, változásaira, a hónapok aktuális eseményeire építünk. Feladatainkat a gyermekek spontán érdeklődésére alapozva, illetve korosztálynak megfelelően a gyermekekkel együtt tervezzük meg. A gyűjtő munkába a szülőket is aktívan bevonjuk. Tervezésünk során a környezeti nevelés szorosan összekapcsolódik a matematikai ismeretszerzéssel, hiszen nagyon sok matematikai jellegű tapasztalatokat szereznek a gyermekek, és ezeket a többi tevékenységekben is alkalmazzák. Ezáltal alakul az ítélőképességük, fejlődik tér-, sík-, és mennyiség szemléletük.

Komplex foglalkozásaink magukban foglalják a testápolástól a közlekedésig, a családtól a helyes viselkedésig mindazt, ami a gyermekeknek támpontot nyújthat a környezetében meglévő

szabályok megismeréséhez és gyakorlásához. Ezek a tervezett kezdeményezések, spontán ismeretszerzések, a nap bármely szakában megvalósíthatóak. Lehetőséget adunk a gyermekek önálló véleményalkotására, döntési képességeik fejlődésére, a környezet alakításában.

Célunk:

- A gyermek szűkebb környezetében lévő világ értékeinek megismertetése, megszerettetése a gyermek aktív tevékenysége által.
- Az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb sajátosságainak megtapasztaltatása.
- A természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása.
- Szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása.
- Olyan képességek és készségek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a természeti és az ember által épített, létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat kialakulásához.
- Az indirekt hatások mellett tudatos szemléletformálás, a szülők bevonása a gyerekekkel együtt megvalósuló tevékenységekbe, kezdeményezésekbe (papírgyűjtés, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés, a háztartásban felesleges csomagolóanyagok gyűjtése óvodai felhasználásra, közös kirándulás stb.).

Feladataink:

- A jeles napokhoz, hagyományainkhoz kapcsolódó tevékenységekkel érzelmeiket gazdagítjuk.
- A közvetlen környezetünkben szerzett ismereteket, élményeket kiegészítjük a tapasztalatszerzés komplex lehetőségeivel.
- A külső világ megismerésénél arra törekszünk, hogy a helyszíneket változatosan válasszuk ki.
- Fontosnak tartjuk a több érzékszervet igénybe vevő megtapasztalást, és a sokoldalú cselekedtetést.
- Tevékenységek, élmények sorozatával ismertetjük meg őket, nagyvilágunkkal”
- Megfelelő mondókák gyermekdalok, népdalok, mesék, történetek, segítségével gyermekeink érzelmeire hatunk.
- Fejlesszük gyermekeink megértését tapasztalását, konstruálását, megfigyelőképességét
- Képessé válnak elemi problémák felismerésére, megoldására.
- Felébresztjük a gyermekekben a felfedezés a tudás örömét, a *különbözőség* elfogadásának készségét. .

- Gyermekünk érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságára építve változatos tevékenységeket biztosítunk.
- A szülőföld, hazai táj, népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgy kultúra értékeinek megismerését közvetítő tapasztalatszerzési lehetőségek tervszerű biztosítása.
- Az önálló véleményalkotás, döntési képesség megalapozása problémahelyzetek mérlegelésével, a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok közös összegzésével, irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjével.

Környezetvédelem, környezettudatos nevelés és fenntarthatóság

A gyermekek érzelmi kötődésén keresztül jutnak el környezetük megbecsüléséhez, védelméhez. A sokrétű tevékenységek során megtapasztalják munkájuk eredményét, környezetükre való hatását. Ilyen tevékenységek lehetnek: madáretető készítése, kertészkedés, udvar, gondozás szemétgyűjtés.

A fenntarthatóság:

A fenntartható fejlődés olyan növekedés, amely úgy elégíti ki a mai generációk szükségleteit, hogy közben nem veszélyezteti az utánunk jövő nemzedékek igényeit, elvárásait.

A megvalósítás formái:

- Szelektív hulladékgyűjtés a családok bevonásával (papír, műanyag, „Szedd magad!” program), újrahasznosítás (papír, flakon stb.)
- Téli madárvédelem, madáretetés (Madárkarácsony)
- Hagyományok (Mihály nap, Állatok világnapja, Mikulás, Luca nap, Karácsony, Farsang, és Víz világnapja, Föld napja, Madarak, fák napja, Környezetvédelmi világnap)
- A közvetlen környezet megóvása, szépítése: (Takarítási világnap) Takarékoskodás a vízzel, villannyal.
- Csíráztatás, hajtás. Óvodai virágoskert kialakítása zöldség palánták ültetése, gondozása.

Az óvodapedagógus az élővilág sokoldalú megfigyeltetésével, az óvó- védő tevékenység eredményeként emocionális alapokon eljutnak annak belátásához, hogy az élőlényeket, természetet védeni, óvni kell! A különböző séták, kirándulások tevékenységek a megfelelő szokások, szokásrendszerek, magatartási formák kialakítását is szolgálják, amely belsővé válása a természetben való kulturált viselkedést eredményez, személyiségüket gazdagítva, a természetszeretet szükségletként jelentkezik.

A táj szeretete a környezetvédelem fontos része az óvodáskorban megkezdett környezeti nevelésnek. Az élő természettel való találkozás élményét lenyűgöző hatását semmi nem pótolhatja. Az óvoda, az óvoda udvara, a község műemlékeinek, nevezetes házainak megismertetésén keresztül vezet az út a haza felismeréséig. Sokat kell sétálni az óvoda környékén, felfedezéseket tenni közeli és távoli helyeken. Az élő természettel való közvetlen találkozás élményét semmi sem pótolhatja. Minden évszak új és újabb szépséget nyújt a gyerekeknek. Ebben az életkorban csak tevékeny tapasztalatszerzéssel alakíthatjuk ki a gyermekekben azt az érzelmi vonzódást a természet iránt és azokat a helyes szokásokat, amelyek meghatározóak lesznek majd felnőtt korban.

Célunk:

Olyan érzelmi megalapozottságú érdeklődési kedv felkeltése mind a három korcsoportban a természeti jelenségek iránt, amely kellő alapja lehet a természet és a környezetbarát életmódnak.

8.2.2 Matematikai gondolkodásra nevelés

Cél: A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása, a logikus gondolkodás megalapozása, problémaszituációk teremtésével pozitív viszonyok kialakítása a problémahelyzetek megoldásához.

Feladat:

Megismertetjük a gyermekeinket a mennyiségi viszonyokkal, a színekkel, a halmazokkal, tő-, és sorszámnevekkel, egyszerű labirintus játékokkal, ritmikus sorokkal, a pár fogalmával, variációs lehetőségekkel, egyszerűbb és bonyolultabb társas játékokkal, a tükörkép fogalmával, a relációkkal, az irányokkal, a névutókkal, a kiterjedésekkel, a tér-, és síkmértani formákkal és egyéb gyűjtőfogalmakkal. A matematikai nevelést komplex tevékenységek keretén belül valósítsa meg, építsen a gyermekek játékélményeire, szerzett ismereteikre. A komplex matematikai tartalmú tevékenységek szervezése során, minden esetben támaszkodjon a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire. Sokféle változó körülmények közötti tevékenységforma, problémahelyzet biztosításával segítse elő a problémamegoldó, önálló gondolkodás fejlődését, valamint minél több lehetőséget biztosítson a gyermekek számára ismereteik gyakorlati kipróbálására. A megfelelő számú ismétlés biztosításával, az egyéni differenciált bánásmód alkalmazásával fejlessze a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek matematikai képességét, alkalmazkodva, és építve meglévő tapasztalataikra, ismereteikre.

A megfelelő számú ismétlés biztosításával, az egyéni differenciált bánásmód alkalmazásával fejlessze a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek matematikai képességét, alkalmazkodva, és építve meglévő tapasztalataikra, ismereteikre.

8.2.3 Mozgás

A mozgás az érés folyamatában a fejlődő gyermek természetes szükséglete. Az óvodai nevelés folyamatában a gyermek egészséges testi, és mozgásfejlesztése során gazdagítjuk a szókincsüket, az elvont gondolkodást. A keresztcsatornák fejlődését segítjük a mozgásformák megnevezésével. Világos, konkrét értékeléssel az énképet alakítjuk. Rendszeres mozgással, egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő mozgásos játékkal, és feladatokkal biztosítjuk a gyermekek egészséges életmódjának kialakulását.

Ez az eszköze a pszichomotoros képességek és készségek kialakításának, formálásának és fejlesztésének is. A finommotorika fejlesztésén keresztül több struktúrát is kedvezően befolyásolhatunk – lateralitás, testdimenziók, térpercepció alakítása. Ez a szakasz a mozgáskoordináció fejlődésének legintenzívebb szakasza is.

A mozgás fejlesztésének területei:

- Szabad játék keretében végzett mozgásos játékok:

A célunk az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet. Fontos, hogy felkeltsük, fenntartsuk a gyermekek mozgáskedvét, megszerettessük a mozgást. Lényeges a motiváció, a körülmények megteremtése, szabályok kialakítása, a pozitív megerősítés. Időjárástól függően a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban. Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál szem előtt tartjuk a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét és a csoport összetételét. A 3-4 éveseknél a természetes nagymozgások fejlődésér kívánjuk segíteni. A csúszáshoz, mászáshoz, bújáshoz, szükséges eszközöket biztosítjuk. A 4-5 éves korban nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és egyensúlyérzék fejlesztése. A koordináció fejlesztését szolgálják a célba dobó játékok, teke, ugróiskola és a barkácsoló tevékenység is. Az egyensúly fejlesztése a szabad játékban a hinta, a füles labda és a lépegető gumikerék.

Az 5-6-7 éves korban a finommotorika fejlesztésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni. Az ábrázolási technikák gyakorlása során (tépés, vágás, varrás, ragasztás, gyöngyfüzés) vagy a legózás alkalmával lehetőség nyílik a spontán fejlesztésre.

- Kötelező mozgás foglalkozás:

Heti egy alkalommal szervezzük az iskola tornatermében, jó idő esetén az udvaron, télen, lehetőség szerint a sípályán. A testnevelés során teremtünk alkalmat speciális gyakorlatok beiktatásával a testi deformitások megelőzésére is (lábboltozat erősítés, gerinctorna).

- Mindennapos mozgásos tevékenység:

A napirend fontos része, mely a gyermekek fejlettségétől függően 5-10 percre tart. Megalapozzuk azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és szükséges. Középpontban a mozgásos játékok állnak, melyek aktív pihenést jelentenek a gyermekeknek. Törekszünk arra, hogy minél többet tartózkodjanak a szabad levegőn, ahol a legjobban ki lehet használni a mozgásos játékok kooperatív, fejlesztő hatásait.

8.2.4 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai, zenei nevelés a gyermekeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Megszeretteti a gyermekkel az éneklést, az énekes játékokat, és a szép, tiszta énekléshez szoktatja őket. Az énekes népi játékok, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának kialakításában.

Az ének-zene komplexen kapcsolódik a külső világ tevékeny megismeréséhez is. A zenei nevelés a mesékkel, versekkel és az anyanyelvi neveléssel van a legszorosabb kapcsolatban. A mondókák, dalok szövegének hanglejtését, ritmusát pontosan követik a gyermekdalok. Az új szavak a szókincset bővítik, a mozgással egybekötött cselekvések a szavak pontos megértését segítik. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet jelentenek a gyermekeknek, közben fejlődik esztétikai fogékonyságuk, zenei ízlésük, magatartási kultúrájuk és mindennapi tevékenységüknek részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásaival.

Kiscsoportban a legfontosabb feladatunk a gyermekek figyelmének felkeltése, megfelelő hangmagasságú, tiszta énekléssel az egyenletes lüktetés megéreztetése (éneklés egy-két gyermekkel, ölbeli játékok, mondókák, kis hangterjedelmű gyermekdalok).

Középső csoportban feladatunk a körbejárás elsajátítása, bábbal egyéni éneklésre serkentés, játékos közös éneklés, egyenletes lüktetés megéreztetése járással, akusztikus inger és mozgás összekapcsolása.

Nagycsoportban feladatunk, hogy a csoport tisztán énekeljen, az óvónő indítása után egyedül is, merjenek önállóan dalt választani és egyedül énekelni, esztétikus kör alakítása és megtartása, nagy térben mozgó komplikáltabb mozgásformák elsajátítása, nagyobb hangterjedelmű dalok, népdalok, énekes játékok megtanítása.

8.2.5 Verselés, mesélés

A verselés és mesélés élmény a kisgyermek számára. A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A mese pihentet, szórakoztat, táplálja a képzeletet, segít az élmény feldolgozásában. A mesék gerincét a népmesék adják, de az igényes modern, kortárs és klasszikus mesék is helyet kapnak az anyaggyűjtésünkben. Fontosnak tartjuk, hogy a mesét többször meghallgatva különböző módszerekkel, eszközökkel dolgozzuk fel, mert ez erősíti a gyermekekben a pozitív személyiségfejlesztő hatását.

Kiscsoportban rövid, egyszerű állatos meséket, rövid verseket, verses meséket, láncmeséket, mondókákat ismertetünk meg a gyermekekkel.

Középső csoportban hosszabb verseket, meséket tanulunk, önálló versmondásra ösztönözzük a gyermekeket, próbálkozunk a dramatizálással, bábozással.

Nagycsoportban több versszakos verseket, verse meséket, tündérmeséket, tréfás meséket ismertetünk meg. Hosszabb történeteket memorizálunk, dramatizálunk, egyéni mesemondásra ösztönözzük a gyermekeket. Kitalált mesék vagy saját történetek elmondására adunk lehetőséget.

A kisgyermek életkori sajátosságaiból adódóan versgyűjteményeinkben a rövid, tömör, színekkel teli verseket szedjük csokorba. A játékos mozgással összekapcsolt mondókázás, verselés átszövi a gyermekek mindennapjait. Fontosnak tartjuk, hogy a családban is meséljenek, mondókázzanak, verseljenek a gyermekeknek. A dramatizálás, bábozás formálja a

gyermekek alkotó fantáziáját. Aktív és passzív szókincsüket folyamatosan alakítjuk és gazdagítjuk.

Mesemondó versenyeken szerepelnek az óvodásaink.

8.2.6 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Ez a terület összetett, magába foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, a konstruálást, a képalakítást, a kézimunkát, a műalkotásokkal való ismerkedést, és a környezet alakítást. A gyermek a mindennapjai során sokrétű tapasztalatokat szerez a környező világról. Ezt szinte törvényszerűen újra alkotja, ábrázolja. Az ábrázoló tevékenységeiben vizuális ismereteiről vizuális visszajelzést kap. Ugyanakkor tapasztalja, hogy az eredmény nem elégíti ki saját elvárásait. Ez újabb megfigyelésre, alkotásra ösztönzi. Így indul el egy **ÖNFEJLESZTŐ** folyamat, amely minden felnőtt elvárásánál erősebb, hiszen belső motiváció ösztönzi, az önmagához mért fejlődés pedig örömmel tölti el. Feladata újabb és újabb technikák megismertetése, a nagy és finommotorikus mozgás fejlesztése, az íráshoz szükséges mozgáskoordinációk kialakítása.

Olyan élményeket biztosítunk, amelyek segítik önkifejezési vágyaikat, alkotó kedvüket. Felfedeztetjük a gyermekekkel környezetük szépségeit. Spontán alkotókedvükre építünk. A csoportszobában az eszközök elérhetőek a gyermekek számára, a nap bármely szakában rajzolhatnak, mintázhatnak, kézimunkázhatnak és barkácsolhatnak. Szövünk rongyból, formázunk agyagból. Az elkészült műveket kiállítjuk az öltözőben elhelyezett faliújságon.

Az óvodásoknak kiírt rajzpályázatokra a vállalkozó szellemű gyermekek munkáit rendszeresen elküldjük.

8.3 Munka jellegű tevékenységek

A gyermek, munka jellegű tevékenysége – önként – azaz örömmel és szívesen végzett *aktív* tevékenység. Az önként vállalt feladatok, munkafolyamatok végzése során a gyermek megéli a közösségért való tevékenykedés örömét is, ami normák, értékek, szabályok kialakulásához vezet.

Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezetjük be, ezzel biztosítjuk a munka állandóságát és folytonosságát. Fontos, hogy a gyermekek a munka jellegű tevékenységeket, önként, örömmel végezzék. A tevékenységekhez kapcsolódó, spontán beszédhelyzetekben megjelennek a különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra készítés, kérdés, köszönés, dicséret verbális kifejezései), a munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak.

Önkiszolgáló munka:

Az önkiszolgáló munka a gyermekek természetes, mindennapi szükségleteinek önálló kielégítését, valamint környezetünk rendjének megőrzését és helyreállítását jelenti. Az önálló testápolás, étkezés, öltözködés munkát jelent a gyermek számára, az önkiszolgálás során képességek, kialakult szokások adják az alapját a napos és projekt munkának.

Naposi munka:

A napos munka közösségi megbízatás. A naposság feladattudatot feltételez. A naposok feladatai lehetnek: asztal terítése, az étkezéshez szükséges eszközök szétosztása.

Alkalomszerű munka:

Lehetnek: teremrendezés, segítségnyújtás a felnőtteknek, megbízatások teljesítése, ajándékkészítés, segítségnyújtás kisebbeknek.

Felelősi munkák:

Öltözőfelelős, mosdófelelős. Feladatuk az öltöző, mosdó rendjének ellenőrzése. Illetve a gyermekek figyelmeztetése, ha hiányosságokat vesznek észre. Naponta választott tevékenység, fontos, hogy mindenki részt vegyen benne.

Kerti munka:

A kerti munka a gyermekeknek olyan közösségi jellegű tevékenysége, amely közben átéli munkájuk természetére gyakorolt hatását, megfigyelhetik azokat a változásokat és eredményeket, amelyek munkájuk során létrejönnek. A gyermekek alkalomhoz és évszakokhoz kapcsolódóan végeznek kerti munkát. Ez is segíti a természet szeretetére, megővésére nevelést.

Évszakokhoz kapcsolódó munkák:

A környezeti témakörünkhöz kapcsolódóan kérjük őket különböző gyűjtő munkára:

- száraz gallyak gyűjtése, falevélseprés,
- csíráztatás, rügyeztetés,
- növények ültetése, gondozása, locsolása, stb.

Növény- és állatgondozás:

Csoportszobánkban található cserepes virágok, az akvárium gondozásához a gyermekek is segítséget tudnak nyújtani pl.: halak etetése, virágok locsolása.

Feltételek megteremtése:

- életkorhoz mért munkalehetőség biztosítása,
- nyugodt kiegyensúlyozott légkör megteremtése,
- megfelelő munkaeszközök biztosítása a munkafolyamat zökkenőmentes lefolyása érdekében,
- minden olyan munka elvégzése, melyhez kedvük van és az nem veszélyezteti testi épségüket.

8.4 Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Óvodánk koncepciójából fakad, hogy programunk gyakorlatában a tanulás tevékenységekben valósul meg. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus az egyes gyerek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. Az óvodáskorú gyerekek életkori sajátosságaiból következik, hogy a gyermek cselekvésein, érzékszervi, mozgásos, tapintásos észlelésen keresztül tanul. A gyermeki tevékenység motorja a játékkedv, a mozgásigény, az utánzási vágy. Környezetében lévő ingerek aktivitásra készítetik, kiváltják a hatékony viselkedés igényét. Közben ismereteket szerez, készségei, szokásai gyarapodnak, tanul. Ebben az önkéntelen tanulási helyzetben az óvodás gyermek ismeretei bővíthetők. A gyermek a folyamatban többször átéli, tanulja, mikor, miként figyeljen a környező világra és belső jeleire. Érzékenységgel, érdeklődéssel fordul az őt körülvevő környezeti ingerek, hatások felé, tevékeny aktivitását a felnőtt megerősítő elfogadó viselkedése befolyásolja, ismétlésre készíti. Ebben az életkori szakaszban, a gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez ez az érzelmi fogékonyság szolgál alapul. A gyermeki tanulás az óvodai élet komplex

tevékenységrendszerébe jön létre. Programunk a tevékenységformákat a környezeti nevelésből, a természetvédelemből, a családokkal való együttműködésből fakadó tevékenységekkel gazdagítja. Nekünk, mint pedagógusoknak feladatunk és kötelességünk, hogy a gyerekek életkorának megfelelően alakítsuk a tanulási környezetet.

Céljaink:

- Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése, és a képességek fejlesztése.
- Ismeretek elsajátítása, készségek, jártasságok kialakítása a tevékenységeken keresztül.

Feladataink:

- A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembe vételével, interaktív tanulási-tanítási módszerek dominanciájával.
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása.
- Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükséglethez és egyéni képességhez igazodva.
- A gyermek önálló döntésén alapuló tevékenységrendszerben az óvónő megfelelő mennyiségű és minőségű segítségadásának biztosítása.
- Kompetenciák fejlesztése pl.: a tanulási folyamatban érzelmek közvetítése a gyermek felé, a gyermeki érzelmek bátor kinyilvánítására motiválás az interaktív közös együttlétben, szövegértés-szövegalkotás megalapozása.
- Elfogadó, megerősítő légkört teremtünk, mely az önkéntelen tanulás lehetősége az egész nap folyamán.
- Személyre szabott, pozitív megerősítéssel, dicséréssel ösztönözzük a gyermekeket.
- A motivációra tudatosan építünk, sikerélményeket biztosítunk.
- A környezeti nevelés a természetvédelem változatos tevékenységeit tudatosan használjuk a spontán, a szervezett és az utánzásos tanulásra.
- A vegyes életkorú csoportok által nyújtott tanulás lehetőségeit célszerűen szervezzük, a kezdeményezett tevékenységeket szükség szerint kezdeményezzük.
- A családokkal való együttműködés során a szülőkkel elfogadtatjuk a gyermeki tanulás sajátosságait.
- Programunk tevékenységrendszerében a tanulás a gyermeki tevékenység velejárója.

- „Valamit megtanulás” a gyermek részére spontán folyamat. „a valamit megtanítás” az óvónő részéről tudatos célszerű tevékenység, tanulási képességek megalapozása.
- A gyermek a tevékenységformák gyakorlása során tanul, gyarapodik ismerete, cselekvés közben érzelmein át készségeket, jártasságokat szerez, mely által fejlesztjük értelmét, intelligenciáját.
- A sajátos és differenciált fejlesztő hatást az egyes tevékenységformáknál követhetjük nyomon.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése személyre szabott pozitív értékeléssel, a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.

9. Boldogságprogram óvodánkban

Óvodánk a 2019/2020-es nevelési évben nyújtotta be pályázatát a „Boldog Óvoda” címre, melyet sikeresen el is nyert.

„A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az óvodás korosztály számára.” A Boldogságórák csökkentik a gyerekek szorongását, miközben erősíti önbizalmukat, így kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek. A pályázat egyik feltétele, hogy az óvodapedagógus az óvoda legalább egy csoportjában igazoltan tartson legalább havi egy Boldogságórát, és a program fenntartását a következő nevelési évben is vállalja. A sikeres pályázat másik feltétele a Boldogságprogram/ Boldog Óvoda program megjelenítése az óvoda pedagógiai programjában. Boldogságprogram és a Pedagógiai Program óvodánk pedagógiai céljai, morális és funkcionális alapelveink, nevelési céljaink, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a boldogságprogramban megfogalmazott célokkal: „a pozitív pszichológia kutatásainak eredményeire építve és annak módszereit alkalmazva az óvodai, alsós, felsős és közép szintjén tanulók csoportosan és egyénileg ismerjék meg a boldogság fő összetevőit. Olyan gyakorlatok elvégzésére inspiráljuk őket, amelyek – a boldogságkutatók tapasztalatai alapján – hozzájárulnak a gyerekek boldogság szintjének növekedéséhez.”

A Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Témakörök, melyek köré épülnek a foglalkozások, tevékenységek:

1. Boldogságfokozó hála	6. Megküzdési stratégiák
2. Optimizmus gyakorlása	7. Apró örömek élvezete
3. Kapcsolatok ápolása	8. Megbocsátás
4. Boldogító jócselekedetek	9. Testmozgás
5. Célok kitűzése és elérése	10. Fenntartható boldogság.

Óvodánk az aktuális témához igazodva többször is előveszi egy hónapban az adott „Boldogságóra” tematikáját. Az óvodai munkatervben feltüntetjük a Boldog óvoda program felelősét.

10.Szervezeti és időkeretek

10.1 Csoportszervezés elvei

„Nytott ajtókkal” élünk, a szülők betekintést nyerhetnek gyermekük óvodai életébe. Ha idejük és igényük van rá, bejöhetnek, együtt játszhatnak gyermekeikkel, bekapcsolódhatnak a csoport aktuális tevékenységébe (Mihály napi vásár, Mikulás várás, Karácsonyi készülődés, Projektzáró nap, Nyílt nap) vagy együtt kirándulunk.

10.2 Tervezés

Nevelőmunkánk tudatos tervezést kíván. A csoportban dolgozó két óvodapedagógus együtt tervezi meg nevelőmunkáját az óvoda programja alapján, az intézményi éves munkaterv figyelembe vételével. Nevelési terveiket időszakokra lebontják és elkészítik ütemterveiket.

Ez összehangolt, átgondolt munkát kíván, amely megköveteli az együttműködést és az aktivitást.

Az óvoda dokumentumai

Az óvoda dokumentumai tartalmazzák az óvoda működését, tartalmi munkáját.

- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- A Szervezeti és Működési Szabályzat – biztosítja a szervezet előírás szerinti működését. A megfogalmazásban dominál a szervezet működésére vonatkozó feladatok kiemelése. Az SZMSZ-ben leírt ünnepek, kapcsolattartási formák egyeznek a helyi nevelési programban szereplő ünnepekkel, kapcsolattartási formákkal.
- Az Óvoda Pedagógiai Programja a szakmai elvárásnak és a helyi igényeknek megfelelően készült, jóváhagyásuk a törvényi előírásoknak megfelelően valósult meg. A PP és az SZMSZ eszmei egysége tükröződik a dokumentumokban.
- Az Alapító okirat készítését és felülvizsgálatát a közoktatási törvény írta elő. Elfogadása a törvényi előírásoknak megfelelően történt. Az óvoda speciális feladatait tartalmazza.
- A továbbképzési terv és a többi dokumentum összhangja megvalósult. A dolgozók elképzelése és a továbbképzési terv közös pontban találkozik, megegyezik a pedagógiai program kiemelt feladataival.
- Házi rend, amely szabályozza az intézmény sajátos belső rendjét
- A program működését tervező, elemző és értékelő dokumentumok:
 - Az intézmény éves munkaterve – Tervezési időkerete: 1 év. Ez a dokumentum hidat képez a program és az óvodapedagógus gyermekcsoportokra elkészített

terve között. A feladatok tartalma megegyezik a dokumentumokban szereplő tartalmakkal.

- Csoportnapló – tartalmaz minden olyan információt, amely a csoport életszervezésével, fejlesztésével kapcsolatos. Ez a dokumentum tartalmazza a csoportra differenciáltan vonatkozó szokás- és szabályrendszert, a jeles napokhoz, évszakokhoz tervezett tevékenységi témaköröket, anyagokat és az eseményekkel járó szervezési munkákat, és a napi események feljegyzését.
- Felvételi és mulasztási napló rögzíti a gyermekek adatait és a hiányzásokat.
- Egyéni fejlettségmérő dokumentum - 3-7 ÉVES GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉT NYOMON KÖVETŐ DOKUMENTÁCIÓ című napló. Tartalmazza a gyermek anamnézisé, a gyermekek képességszintjét és a fejlesztési elképzeléseket.

10.3 Hetirend

A hetirend a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugodt légkört teremti meg az óvodai csoportba. A hetirend és a napirend biztosítja a szokásrendszer segítségével a gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődését, és lehetőséget nyújt az óvodások napi életének megszervezéséhez, melyet az egész nap folyamán óvodapedagógus irányít. Figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. Jusson idő a gyermeki tevékenységek, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság a helyzethez való alkalmazkodást segíti elő, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen. Szabadon dönthetünk abban a kérdésben, hogy a komplexitás keretében mely tevékenységeket és szervezeti formákat választjuk a gyermekek fejlesztése érdekében az egyes napok folyamán.

Óvodánkban heterogén gyermekcsoport működik. A gyermekekkel a tevékenykedtetések (egyéni-, mikro-csoportos formában) egész nap folyamán, folyamatosan történnek. A csoport egyéni arculatát a Kompetencia alapú nevelés és a projekt módszer alkalmazása határozza meg. Az egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés különböző szervezeti formákban valósul meg. A hetirend életkortól függően naponta biztosítja a tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést. Mozdásfejlesztő szabályjátékokat a mindennapos testnevelés keretein belül a gyermekek részképességeinek fejlesztésére törekedve szervezzük. A felajánlott, választható műveltségtartalmat, integráló tevékenységet úgy alakítjuk ki, hogy naponta folyamatosan legyen lehetőség a művészeti tevékenységekre, amelyek a szabad játék keretein belül szervezhetők.

10.4 Napirend

A napirend céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek életrendjét, időbeosztását. A napirend biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai környezet megteremtését. Lehetővé teszi a szabad levegőn való tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenység szabad kibontakozását. A kialakításánál fontos szempont a folyamatosság és a rugalmasság. E két elv lehetőséget ad az elmélyült, szabad játékra, s hogy minden gyermek nyugodtan befejezhesse a megkezdett tevékenységet.

Napirendi javaslat: szeptember 01 – június 15-ig

A tevékenységek

Kezdet	Vége	Időtartama	Megnevezése
7.30 óra	9.00 óra	1 óra 30 perc	Gyülekező, szabad játék, készségfejlesztés
9.00 óra	9.30 óra	30 perc	Tisztálkodás, terítés, tízórai*
9.30 óra	12.00 óra	2 óra 30 perc	Szabad játék, mindennapos mozgás, kötött (nagyorna) vagy kötetlen tevékenykedtetés, tanulás, kirándulás, séták, öltözködés, egyéb testápolási teendők, udvari játék
12.00 óra	15.00 óra	3 óra	Előkészületek az ebédhez, terítés. Testápolási teendők, étkezés. Készülődés a pihenéshez, fogmosás, tisztálkodás. Pihenés
15 óra	16 óra	1 óra	Ébredés, testápolási teendők, uzsonna. Szabad játék hazamenetelig.

*Technikai okok miatt (önkormányzati szállítás) nem megoldható a folyamatos reggeli.

Napirend javaslat: június 16. – augusztus 31-ig

A nyári időszakban a főbb napirendi pontok betartásával lehetőséget biztosítunk a jól szervezett játékos tevékenykedtetésre.

A tevékenységek

Kezdet	Vége	Időtartama	Megnevezése
7.30 óra	9.00 óra	1 óra 30 perc	Gyülekező, szabad játék
9.00 óra	9.30 óra	30 perc	Tisztálkodás, terítés, tízórai*
9.30 óra	12.00 óra	2 óra 30 perc	Szabad játék, kötetlen tevékenykedtetés, kirándulások, séták, udvari játék
12.00 óra	15.00 óra	3 óra	Előkészületek az ebédhez, terítés. Testápolási teendők, étkezés. Készülődés a pihenéshez, fogmosás, tisztálkodás. Pihenés
15 óra	16 óra	1 óra	Ébredés, testápolási teendők, uzsonna. Szabad játék hazamenetelig.

* Technikai okok miatt (önkormányzati szállítás) nem megoldható a folyamatos reggeli.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról 91.§ 1.2.3.

- Heti, nevelési, tanulási projektterv készítés.
- Heti rend és napirend összeállítása.
- A gyermekek fejlődésének megfigyelése, nyomon követése, egyéni fejlesztési terv készítése (személyiség lap, egyéni haladási napló vezetése).
- Nevelőmunka folyamatos tervezése, értékelése a csoportnaplóban. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról 63.§ 93.§/A 1.2.

Az óvoda gyermek fejlődésének nyomon követését a 3-7 ÉVES GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉT NYOMON KÖVETŐ DOKUMENTÁCIÓ című napló megfigyelésén alapuló mérési és értékelési rendszer elvei alapján végezzük.

A csoportnaplót és a gyermek fejlődésének nyomon követését folyamatosan vezetjük, így a csoport haladása, valamint a gyermekek fejlődése egész óvodai életük alatt követhető.

10.4.1 Hagyományaink és jeles napjaink

A hagyományok tudatos ápolása fokozza múltunk értékeihez az érzelmi kötődést és a valahova tartozás érzését erősíti. Az évről évre visszatérő jeles napok ünnepnapokká válnak a csoport életében, a közös élmények a gyermekek szociális kapcsolatrendszerét mélyítik. A munkánk folyamatos tevékenység legyen. A jövőt építeni a múlt ápolásával lehet. A jeles napok, hagyományok beépítése a nevelésbe három fontos nevelési terület: érzelmi, erkölcsi, esztétikai nevelés megvalósulását is segíti.

Jeles napjaink:

- Takarítási világnap: szeptember 23.
Az óvoda udvarában takarítunk, ellátogatunk a közeli játszótérre, szelektíven hulladékot gyűjtünk.
- Állatok világnapja: október 04.
Kiemeljük az ember felelősségét, felkeressük az állatok élőhelyét. Állatkerti kirándulás szervezése.
- Madárkarácsony: december 19.
Madárkalács készítése, elhelyezése a kiválasztott fára, madáretetők kihelyezése, feltöltése.
- Víz világnapja: március 22.
Kirándulást szervezünk, megfigyeljük a madarakat, és a vízpart élővilágát. A víz fontosságának tudatosítása: Élhetünk-e víz nélkül? Takarékoskodj a vízzel!
- Föld napja: április 22.
Szép környezet kialakítása, virágpalántákat, bokrokat, facsemetéket ültetünk.
- Madarak és fák napja: május 10.
A fa, mint az élet szimbóluma, ellátogatunk a közeli erdőbe.
- Környezetvédelmi világnap: június 05.
Tudatosítjuk, hogy védenünk kell az élő és élettelen világot a táj és az épített környezet állapotát.

Ünnepek, hagyományok, rendezvények:

A népi hagyományainkat aktuális, komplex módon jelenítjük meg a mindennapi tevékenységekben. Természetes és sokrétű módon alkalmazzuk óvodai életünkben a népköltészeti értékeinket és népmese hagyományainkat.

Szokások, hagyományok, rendezvények	Jelképek, programok
Mihály napi vásár, szüret	Őszi játszónap, vásár, must készítése
Adventi készülődés	Adventi koszorú, naptár készítése
Mikulás ünnepség	Ajándékok készítése, dalok, versek, Mikulás műsor
Luca nap	Búzaültetés, kalendárium készítése
Karácsonyi készülődés	Fenyőfa díszítése, ajándékok készítése, dalok, versek, Betlehem, pásztorjáték
Farsangi alakoskodás	Jelmezes felvonulás, télüzése, kiszabáb készítése
Nyílt napok szervezése a leendő óvodásainknak	Betekintés az óvoda csoportok életébe-játszóház
Március 15.	Zászlók, kokárdák készítése, elhelyezése az emlékműnél
Húsvét	Tojásfestés, sütés, locsolkodás
Anyák napja	Ajándékok készítése, édesanyák köszöntése
Tavaszi Zsongás napja	Óvodások műsora az alapítvány által szervezett napon
Gyermeknap	Játékos programok, vetélkedők, fagyraltozás
Gála	Iskolai rendezvényen óvodások műsora, mesedramatizálás
Évzáró – Ballagás	Nagycsoportosok búcsúja, dalok, versek
Szlovák nemzetiségi nap	Kézműves foglalkozások

A csoportban megünnepeljük a gyermekek születés-, és névnapjukat. Részt veszünk a Városi mesemondó versenyeken. Figyelemmel kísérjük az óvodáknak kiírt pályázatokat is.

11.A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Az iskolai életre való felkészültségnek testi, lelki, és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához.

Célunk:

Az óvodáskor végére szeretnénk eljuttatni a gyermekeket arra a fejlettségi szintre, amely biztosítja a sikeres iskolai beilleszkedést.

A testi (biológiai, szomatikus) érettség:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek 6 éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit, kielégítését szándékosan irányítani képes.

Lelki (pszichés) működések érettsége:

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus eltérésnek, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvétele,
- a cselekvő-, szemléletes- és képi gondolkodás mellett az elemi, fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzéseit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán

ejti a magán-, mássalhangzókat azzal, hogy fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, és környezetéről, tudja nevét, lakcímét, születési helyét és idejét, szülei nevét, óvodáját, felismeri a napszakokat, ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét, felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szabályok, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek, elemi, mennyiségi ismereti vannak.

Érzelmi (szociális) érettség:

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre, felnőttel és gyerektársival.

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Általános tájékozottság:

Önmagáról és a környezetéről a következő ismeretekkel rendelkezik: tudja a nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, ismeri és a gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, felismeri a napszakokat. Ismeri szűkebb lakóhelyét, környezetében élő állatokat és növényeket, azok gondozását és védelmét. Felismeri az időjárás és az öltözködés összefüggéseit. Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyeket a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait.

11.1 A gyermek tankötelezettségével kapcsolatos tudnivalók

A tankötelezettség megkezdésével (a továbbiakban: iskolakezdés) kapcsolatos eljárásra az alábbi jogszabályok 2020. január 1-jétől kezdődően hatályos rendelkezései irányadók:

- Nkt.–a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény.

- Ákr.–az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. Törvény.
- Okt.Hiv. rendelet- az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. Rendelet.
- Nkt. vhr. –a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. Rendelet.
- EMMI rendelet - a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet.
- Ped. rendelet-a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet.

A tanköteles korú gyermek további egy nevelési évig óvodában történő részvétele kérdésében 2020. január 1-jétől az Oktatási Hivatal dönt.

Az eljárás a szülő kérelmére indul. A szülő a kérelméhez bármilyen, általa fontosnak tartott iratot, dokumentumot mellékelhet, mint a gyermek fejlődését nyomon követő nyomtatványt, mellyel így módon a kérelemmel foglalkozó szakemberek közvetve az óvoda véleményét is figyelembe vehetik. A fejlődést nyomon követő nyomtatvány csatolása ugyanakkor nem kötelező. A kérelem vonatkozásában a törvényes képviselő, vagyis a szülő vagy gyám kérelmére a fent említett jogszabályokban, rendeletekben megfogalmazott eljárásrend, eljáró hatóság és jogorvoslat az irányadók.

11.2 A gyermekeink egyéni fejlődésének mérési-értékelési rendszere

Ahhoz, hogy a gyermekek az óvodában –egyéni fejlettségüknek megfelelően- maximálisan fejlődjenek, először is fontos, hogy az érzelmi kötődésüket kialakítsuk. A gyermekek egyéni fejlesztési terve, - különös tekintettel sajátos nevelési igényű gyermekekre- és értékelése a fejlődési ütemük, képességeik aktuális szintjének nyomon követése érdekében történik.

Célunk:

Egyéni képességek a gyermeki játékszabadság figyelembevételével, tiszteletben tartásával környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódó gyermekek nevelése.

Feladatunk:

- A gyermekek folyamatos megismerése, fejlődésük folyamatos nyomon követése, folyamatos fejlődési körülmény biztosítása.

- A gyermekek egészséges körülmények között, szeretetben, biztonságban, egyéni érési ütemükben fejlődhetnek.
- Az innen kikerülő gyermekek egészséges, nyitott, érdeklődő, a világra rácsodálkozó, önmagukban és másokban bízó, egyéniségüket magtartó gyermekekké váljanak.
- Nyílt, rugalmas, engedő nevelésünk, nevelői ráhatásunk a gyermekek személyiségéhez igazodik.
- Intézményünkben, olyan fejlettségi szintet rögzítő mérőlapokat dolgozunk ki, amelyekkel biztosítjuk, gyerekek teljes körű az inputtól az outputig mérését. Értékelhetővé váljon a gyermekeink fejlődése. A mért adatokat írásban rögzítjük.
- Minden egyes gyermekhez meg kell találnunk azokat az eszközöket, módszereket, amelyekkel a folyamatos fejlődésük biztosított.
- A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk gyermeke fejlődéséről.

Intézményünkben a rendszer struktúrája négy nagy területre oszlik:

- szociális képességek,
- értelmi képességek,
- verbális képességek,
- testi képességek.

A fejlődés nyomon követése:

- megfigyelési szempontok az óvónő tapasztalatai, jegyzetei alapján,
- kérdések, beszélgetések, feladatok, cselekedtetés, a gyerek játéka, tanulási tevékenysége és egyéb cselekedetei alapján, főként spontán, időnként céllal szervezett helyzetben valósul meg óvodánkban.

A szülők félévente, egyéni tájékoztatást kapnak a gyermek fejlődéséről, az óvodapedagógus javaslatot tesz a további fejlődéshez szükséges fejlesztés feladatairól. Egyéni fejlettségmérő dokumentum - Tartalmazza a gyermek anamnézisé, a gyermekek képességszintjét és a fejlesztési elképzeléseket. A gyermekek mérési-értékelési rendszere a folyamatos megfigyelésen alapul. Minden gyermek fejlődését saját magához mérjük, önmagához viszonyítjuk. A nyomon követéses rendszeren kívül 5 éves korban, amennyiben szükségesnek látja a pedagógus, alkalmazzuk a DIFER programcsomagot, amely fejlődési mutató, segítségével reális képet kapunk a gyermek képességeiről, részképességeiről. Ez segíti a tudatos továbbfejlesztés irányának meghatározását.

A csoport előre haladásának értékelése

Célunk:

- A nevelés folyamatát nyomon követve a csoportok szokás-, és szabályrendjének megfigyelése, mérése, elemzése, értékelése, a kapott eredmények alapján továbbfejlesztés.
- Méréseink:
 - szociális helyzet mérése (a törvényi előírásoknak megfelelően), ANAMNÉZISSEL
 - készség- és képességszint mérés egyéni szinten,
 - 5 éves korú gyermekek szűrése, amennyiben szükségesnek látja a pedagógus DIFER módszerrel, októberben.

Az óvodapedagógusok hozzáadott értékét jelzi a gyermekek folyamatos fejlődése, amely az óvodába lépéstől évenként az iskolába lépésig tart.

Az óvodába lépést követően 3 hónappal, majd minden év novemberében és májusában végezzük a méréseket.

Az óvodapedagógusok az előző nevelési év tapasztalatai, és ellenőrzései alapján jelölik ki a fejlesztendő területet. Ez képezi az értékelési folyamat kiinduló pontját. Nevelő munkánk hatékonyságának növelésére tett intézkedéseink meghozatalakor a partnerek igényeinek, elégedettségének és elégedetlenségének eredményeit is figyelembe vesszük.

12. Az óvodánk kapcsolatrendszere

Minden óvodapedagógus feladata a harmonikus, tartalma, boldog gyermekkor megteremtése, biztosítása. Az óvodánk, mint nevelőintézménynek az egyik sajátos feladata, hogy aktív érdeklődő viszonyt alakítson ki szűkebb és tágabb társadalmi környezetével. A vezetőnek és minden dolgozónak feladata, hogy az óvodát ismertté tegye, mutassa meg, hogy milyen értékeket képvisel és közvetít. Mindennapos kommunikációnk, döntéseink, tetteink, személyes példánk tükrözzék az intézmény tényleges értékeit.

12.1 A család és az óvoda kapcsolata

A kapcsolat elve, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvoda kiegészítő szerepet játszik a családi nevelést kiegészítve az óvoda feladata a gyermekek gondozása, ápolása, védelme, szocializálása a szülők megelégedésére. Törekszünk a két nevelési szintér összhangjának megteremtésére a jó nevelőpartneri kapcsolat kialakítására, melynek alapja a kölcsönös bizalom, melyet tovább mélyítünk a közös programok, együttes tevékenységek alkalmával. Fontos, hogy a gyermekek fejlődéséről a szülők reális tájékozódást kapjanak, tudatosodjék bennük, hogy a fejlesztésben, a nevelésben mik a család teendői. A közlés módjában, a tájékoztatásban a jó szándékú segítségnyújtás az alapvető momentum.

Alapelveink:

- Tiszteljük a szülőt, figyelembe vesszük a család elsődlegességét a nevelésben.
- A családban történeteket, amíg azt nem tapasztaljuk, hogy azok a gyermek fejlődését, testi és lelki épségét veszélyeztetik a család magánügyének tekintjük.
- A gyermeki személyiség feltétel nélkül tisztelet és védelme.

Célunk:

- A személyiségi és a szülői jogok tiszteletben tartásával erősíteni a partneri viszonyt, az óvodai nevelés és a családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében.
- Olyan erősítő nevelési hatások együttesének szervezése, tervezése melyek pozitívan hatnak a gyermek fejlődésére.

Feladatunk:

- Kapcsolattartás során tudatosuljon az együtt nevelés fontossága.
- Megnyerni a szülőket a helyi programunk nevelési célkitűzéseinek.

- Hagyományok kialakítása, bővítése.
- Lehetőséget adni a szülőknek az aktív párbeszédre.
- Emberi, szakmai tudásunkkal maximális segítséget nyújtani a szülők nevelő munkájához.
- Reális tájékoztatást adni a gyermekről, segítő szándékkal, mindig a gyermek érdekeit képviselve.
- Segítséget nyújtani a szülőnek, hogy elfogadja gyermekét olyannak, amilyen.
- Szemléletformálás: az iskolára való előkészítés az óvodában nem külön feladat, hanem a gyermeki személyiséget kibontakozó 3-4 éves nevelési folyamat eredménye, az iskolai beilleszkedés közvetett segítségével az óvoda kiegészíti a családi nevelést.
- A szülők tájékoztatása a kimenő gyermekek aktuális fejlettségi szintjéről, fejlődési jellemzőiről, fejlesztési feladatait tartalmazó dokumentum kérésének és általuk való továbbításának lehetőségeiről.
- Szemléletformálás a családon belüli arányos munkamegosztás működtetése érdekében.
- Figyelem ráirányítás arra, hogy a gyermek szabadon kifejlesztheti a személyes képességeit, szabad választási lehetőséggel bír anélkül, hogy szigorú nemi szerepek által meghatározott korlátozások vonatkoznának rá.
- A komplex intervenció (beavatkozási) stratégia, cselekvési terv és gyakorlat kidolgozása a helyi szükségletek alapján.
 - A stratégiai terv tartalmazza a családi nevelés gyakorlatát segítő szolgáltatásokat (az óvodapedagógusok speciális képzettségeinek kihasználása, a logopédus, fejlesztőpedagógus, gyermekjóléti szolgálat, egészségügyi intézmények, fogadóóra, játszó, munka délután, szülők bevonása különböző módszerekkel a nevelési folyamatba, projektek közös megvalósítása, saját kedvelt tevékenység bemutatása, nyitott ünnep stb.)
 - A cselekvési terv egyénre szabottan tartalmazza az egyes családoknak biztosított szolgáltatásokat, helye a gyermek egyéni haladási naplójában a fejlesztési feladatok között.
 - Szerződés-kötés a szülőkkel a cselekvési terv kialakításakor (fogadó óra).
 - A gyermek fejlettségének és fejlődés egész családot érintő rizikó faktorainak mérlegelése, az erősségekre építve.
 - A szülő gyermek interakció egyéni stílusának respektálása.
 - A szülő segítése gyermeke viselkedésének értelmezésében.

Törekednünk kell a szülők személyiségének tiszteletben tartására, különbözőségek elfogadására. Vállaljuk az inkluzív nevelés értékeinek indirekt közvetítése mellett a szemléletformálás direkter módszereinek alkalmazását előadás, vitaindító, cikkek ajánlása, faliújságra helyezése stb.).

Elfogadtatni azt az elvet, hogy a gyermeknevelés kiemelten fontos színtere a család, az óvoda, mint nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítését szolgálja.

Az együttműködés formái

- Nyílt nap a leendő óvodások és szüleik számára: az első személyes kapcsolat.
- Beíratás.
- A családlátogatás, még az óvodába való bekerülés előtt.
- Anyás befogadás, kiválóan alkalmas arra, hogy a szülő megismerje az óvodai életet, szokásokat, s mintát kapjon gyermeke neveléshez.
- Egyéni beszélgetések: az aktualitásnak megfelelően.
- Szülői értekezletek.
- Fogadóórák.
- Faliújság, óvodai honlapon a rendszeres közérdekű hírek közreadására.
- Egyéb információs csatornák, pl. email, az óvoda és szülők által közösen kialakított szabályzat alapján működő facebook zárt csoport, az adatvédelmi előírások betartása mellett.
- Közös ünnepek:
 - Nyílt napok
 - Karácsonyi készülődés (munkadélután)
 - Farsang
 - Húsvéti készülődés
 - Anyák napja
 - Gyermeknap
 - Évzáró-ballagó műsor
 - Gálaműsor
 - Közös kirándulások.

12.2 Az iskola és az óvoda kapcsolata:

A cél, hogy az iskola megismerje azt a szándékot, hogy a gyermekek egyéni képességeiknek megfelelő neveléssel legyenek képesek az iskolai élet megkezdésére. A rugalmas beiskolázás az életkor mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre. Fontos, hogy az átmenet minél zökkenő-mentesebb legyen.

Célunk:

A gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, személyisége teljes kibontakozásának támogatásával az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése.

Az együttműködés formái:

- Együttműködés az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítés érdekében.
- Az iskolai nevelőkkel az emberi és szakmai kapcsolatok ápolása, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt.
- Konzultáció az óvodai kompetencia alapú nevelésről, kölcsönös látogatások, tapasztalatszerzések.
- Szakmai tanácskozások, megbeszélések az alsó tagozatban tanító nevelőkkel (pedagógiai, pszichológiai, módszertani témákban).
- Visszacsatolás a partneri igény/elégedettség mérés eredményeiről.
- Figyelem felhívás arra, hogy a kimenő gyermek aktuális fejlettségi szintjét és a fejlesztés feladatait tartalmazó dokumentumokat kérhetik a szülőtől.
- Konzultáció óvodából iskolába érkező gyermek átmeneti állapotának jellemzőiről.
- Szülői értekezleten való részvétel: a leendő első osztályos tanítók tájékoztatják az iskolába készülő gyermekek szüleit pedagógiai elképzelésükről, az iskolába lépés teendőiről.
- Értekezletek, egymás rendezvényein, ünnepein való megjelenés.

12.3 Óvodánk egyéb kapcsolatai

A fenntartó és az óvoda kapcsolata

Fenntartónkkal való kapcsolatunk alapja, hogy részesei lehetünk küldetésének megvalósításában. Fenntartónk biztosítja mindazokat a feltételeket, melyeket a törvény ír elő, illetve, amit a körülmények lehetővé tesznek. Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segítő jellegű. Problémáink megoldását az szociális hátrány jellemzi.

Kapcsolattartás formái:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések.
- Óvodavezető beszámolója és részvétel a közösség munkájában.
- Rendezvényeinkre meghívjuk a Polgármestert és a Képviselőtestület tagjait.

Célunk:

A rendszeres és folyamatos kapcsolat fenntartása, korrekt együttműködés.

Feladatunk:

- Folyamatos tájékozódás, információcsere.
- Az óvoda helyi programjában megfogalmazott célok és feladatok közös megvalósítása.
- Kölcsönös támogatáson alapuló kapcsolat fenntartása.

A közművelődési intézmények és az óvoda kapcsolata**Célunk:**

A közművelődési intézmények segítségével nevelési feladataink sokoldalúbb, színesebb megvalósítása.

Feladataink:

- A gyermekek érdeklődésének felkeltése a könyvek iránt, hozzásegíteni őket ahhoz, hogy olvasó felnőttekké váljanak.
- Rendszeres tájékozódás a múzeumok kiállításairól, s a gyermekeknek való tárlatok megtekintése (az esztétikai élmény átélése alkotásra készíti őket).

Formái:

- Könyvtárlátogatás a községi könyvtárba.

Egészségügyi szervek és az óvoda kapcsolata

Védőnő, gyermekorvos, fogorvos

Kapcsolattartás formái:

- Évente orvosi vizsgálat minden csoportban.
- Iskola-alkalmassági vizsgálat a tanköteles korú gyermekek részére.
- Hallásvizsgálat.

- Fogászati szűrés évente.
- A védőnő kéthetente látogatja az óvodás gyermeket.

Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és az óvoda kapcsolata

A nemzetiségi önkormányzat anyagi és erkölcsi támogatásáról biztosította intézményünket, amit tárgyi eszközeink bővítésére és rendezvényeinkre használunk fel.

Kapcsolattartás formái

- nemzetiségi ünnepek szervezésében, lebonyolításában igény szerint részt vesznek óvónőink
- rendezvényeinkre meghívjuk a nemzetiségi képviselő-testület tagjait
- az óvoda munkájáról kérdőíven keresztül is kikérjük a nemzetiségi képviselő-testület véleményét.

Szlovák nemzetiségi nyelvoktatást végző óvodákkal:

Beléptünk a Magyarországi Szlovák Nemzetiségi Óvodapedagógusok csoportba, amely szlovák nyelvoktatást végző óvodapedagógusokkal kapcsol össze az országban.

Célunk

A szlovák nemzetiségi nyelvoktatást végző intézmények segítsék egymás munkáját gyakorlatban szerzett tapasztalataik átadásával, eredményeik összehasonlításával.

Kapcsolattartás formái

- évente két alkalommal részt veszünk közös bemutató foglalkozáson, tapasztalatcserén,
- igény szerinti konzultációk.

Szakmai szervezetekkel

- Nevelési tanácsadó
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Kistérségi Humán Szolgáltató Központ Család és Gyermekjóléti Központ

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a szakmai képzéseket, programokat és érdeklődésünknek megfelelően részt veszünk azokon.

Nevelési programunk eszközigénye:

- Könyvtár bővítés - szakmai és gyermekirodalom-,
- Természeti, - emberi, - tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, melyek a környezeti nevelést szolgálják,
- Mozgásfejlesztő tornaszerek,
- Rajzolás, mintázás, kézimunka eszközök folyamatos pótlása,
- Ének, zene, énekes játék eszközök folyamatos pótlása,
- SNI gyermekeknek speciális eszközök.

13. Inkluzív pedagógia - integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással - A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

13.1 Inkluzív pedagógia, differenciálás

Inkluzív pedagógia számunkra azt jelenti, hogy a többségtől bármilyen eltérő gyermekeket elfogadjuk, és a többi gyermekekkel együtt neveljük, befogadjuk. Pedagógiai törekvéseink célja ezért, hogy hozzásegítsük őket korunk és társadalmunk kultúrájában való tájékozódáshoz és ezen keresztül a társadalmi beilleszkedéshez. Nevelésünk, fejlesztésünk során figyelembe vesszük egyéni igényeiket, eltérő fejlődésű ütemeiket.

Az integráció számunkra az együttnevelést jelenti, ezáltal biztosítjuk az esélyegyenlőséget mindenki számára, tekintet nélkül egyesek akadályozottságára, s az esetleg tapasztalható nagyon eltérő képességeikre a kiemelkedően tehetségestől a gyenge adottságúig.

Az együttnevelés során biztosítjuk:

- Az ép gyermekek, szülők részéről az előítélet mentességét.
- Toleráló magatartást.
- Segítőkészséget.
- Alkalmazkodó készséget.
- Különbözőség elfogadását, együttérzést.
- Elfogadjuk az egyediséget.
- Fontosnak tarjuk a gyerekek erkölcsi és közösségi nevelését.
- A gyermek egyéni fejlesztése a megfelelő fejlesztési területen valósuljon meg.
- Nevelésük, fejlesztésük a terhelhetőség figyelembe vételével történjen.
- A gyermek óvodai környezete törekedjen a harmonikus személyiség fejlesztésre, a „másság” elfogadására, segítse elő a befogadó csoportlétkör kialakulását.

Célunk:

A későbbi társadalmi integrálódás, a természetes elfogadó attitűd kialakítása, valamint, hogy megtanuljuk a segítségnyújtás és az elvárások helyes arányát. Ezáltal a társas kapcsolatok során a gyermekekben kialakul a különbözőség természetesnek tekintése, valamint a másik pozitív

tulajdonságainak értékelése. Harmonikus, nyugodt óvodai környezetben biztosítjuk a gyermekek integrált nevelését, ezáltal természetessé válik a gyerekek közötti különbözőség elfogadása.

Alapelveink:

Minden gyermek tisztelete, szeretete, megbecsülése, különbözőségének értéként kezelése, fejleszthetősége.

Feladatunk:

- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása, az egyéni foglalkoztatás megvalósításához.
- Az óvoda pedagógusok, és a pedagógiai munkát segítők, valamint a szülők megfelelő tájékoztatása a különbözőségről, a befogadásról, és együttműködés a családokkal.
- Megteremteni azokat a feltételeket, hogy minden gyermek a maga ütemében, a maga képességei szerint a lehető leginkább tudjon kibontakozni, fejlődni (a gyermek megismerése, képességeik felmérése, egyénre szabott cél és feladat meghatározása).
- Figyelemmel kísérjük a családok életében bekövetkező, a gyerek (ek) életére hatást gyakorló változásokat.
- A partneri kapcsolat kiépítésében és fenntartásában őszintén fordulunk a családok felé.

Adódnak a nevelésnek olyan speciális helyzetei, amelyeknek kezelése az óvoda más dolgozóira hárul. Munkájukat ezekben a helyzetekben is át kell hatnia a felelősségnek. Csak lelkiileg egészséges felnőtt tud felelősséget vállalni a sérülékeny, fejlődő személyiségű óvodás kisgyermekért. Emocionális érzékenységet akkor tudja megfelelő módon, eredményesen működtetni, ha felismeri, hogy a segítség középpontjában a gyermek érzelmeinek felismerése, megértése, elfogadása, a személyiségbe való integráció áll. A jóindulatú attitűd elengedhetetlen. Mindezek arra hívják fel a figyelmet, hogy az óvodapedagógusok folyamatos továbbképzése mellett a dajkák folyamatos helyi továbbképzése elengedhetetlen ahhoz, hogy a közvetlen, aktív pedagógiai környezet résztvevői lehessenek.

Differenciálás feltételei óvodánkban:

- A célok individualizálása, minden gyermek számára más célt jelölünk meg:
- A tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez igazítjuk.
- A gyermek érzelmi-belső motivációjára építünk.

- A gyermek spontán tevékenységéhez kapcsolódik.
- A gyerekek megismerése a játékban, erre alapozott egyénre szabottan tervezünk, fejlesztési tervet készítünk, melyet írásban rögzítünk.
- Egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód.
- Folyamatos, rugalmas napirendet biztosítunk, mely által fejlődik önállóságukra való törekvés.
- Valljuk, hogy a pedagógus elfogadó, türelmes, nyugodt, érzelmi támaszt biztosító habitusa elengedhetetlen.

A differenciálás az óvoda egész napos életrendjének minden mozzanatához kapcsolódik, elősegíti és biztosítja a gyermek jó közérzetét.

13.2 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

13.2.1 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

Ellátandók azok a gyermekek, akik a Pedagógiai Szakszolgálat által megállapított és szakvéleménnyel dokumentált beilleszkedése, tanulási, magatartási nehézséggel küzdenek.

Tanulási problémákkal küzdő gyermek:

- A tanulási nehézséggel küzdők (pl. lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális és nyelvi hátrányok).
- Tanulási zavarral küzdők (pl. figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba).

Magatartás zavarok miatt problémás gyermek:

- Visszahúzódó és depresszív viselkedési gyermek (félénk, csendes, zárkózott).
A csoportos és párban folyó fejlesztést alkalmazzuk, a testre szabott, differenciált egyéni munka kiegészítésével.
- Ellenséges, agresszív viselkedésű gyermek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív).
Inkább egyéni feladatokkal fejlesztjük. Az egyéni vállalások, követelmények, következetes számonkérése az eredmények kiemelése, megerősítése motiválja a gyermeket, segíti a beilleszkedést, a társak általi elfogadást.

Feladatunk:

- Elfogadó, bátorító, örömteli légkör biztosítása.
- Az egyénre jellemző pozitív tulajdonságokra építve a személyiség komplex fejlesztése.
- Az alkalmazkodó képességük az önállóságuk, együttműködésük fejlesztése.

- Egyéni vagy mikrocsoporthoz fejlesztés.
- A gyermekek egyenetlen fejlődéséből adódó teljesítmény különbségek felismerése, differenciált tevékenykedés, esetenként felzárkóztatás és tehetséggondozás együttes alkalmazása.
- Az önbizalom növelése, helyes énkép formálása.
- A szülő- pedagógus partneri viszony kiépítése érdekében a szülők felkészítése, segítése.

13.2.2 Kiemelten tehetséges gyermekek

A gyerekeknél tehetségre irányuló hajlamról, tehetségígéretről, tehetségcsírákról beszélhetünk, melyek korán megmutatkozhatnak (művészi- pszicho-motoros képességek, zenei képességek, rajzképesség, stb.).

Jellemzői:

- Érdeklődő, kritikus, gyorsan tanul, elvont dolgok iránt érdeklődik, elmélyült, egyenlőtlen fejlődés jellemzi és energikus.
- Átlag feletti általános képességű (jó memória, fejlett anyanyelvi képesség).
- Átlagot meghaladó speciális képességek (nyelvi, zenei, matematikai- logikai, vizuális- téri, testi- mozgásos, szociális).
- Kreatív (eredetiség, rugalmasság, probléma iránti érzékenység).
- Feladat iránti elkötelezettség (pl. érdeklődés, versenyszellem, kitartás, emocionális stabilitás), azaz a hajtóerő, motiváció.

Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

Célunk:

Tehetség ígéretének gondozása.

Feladatunk:

- A tehetséges gyermek erős oldalának, differenciált feladatokkal, játékokkal történő fejlesztése.
- Segíteni, hogy felszínre kerüljenek a gyermekek adottságai, képességei.
- Az elfogad légkör, tág cselekvési szabadság, gazdag tapasztalások biztosítása (párhuzamos tevékenységek, rugalmas napirend, szabad játék).
- Komplexitás az egész személyiség fejlesztése.

- Folyamatos bátorítás, ösztönzés, motiváció.
- A tehetségterület azonosítása, felismerése, rögzítése a fejlődési naplóban.
- A fejlődés folyamatos nyomon követése- a fejlesztési mindig a gyermek egyéni tempójához, fejlettségi szintjéhez igazodva történik.
- Támogató és szakszerű környezet megteremtése, amelyben a tehetség-ígéretet kiemelkedő képességeik tovább fejlesztése biztosított.
- A gyermekek tehetségével összefüggő gyenge területének erősítése.
- Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.
- A szülők folyamatos tájékoztatása, megnyerése a közös célok hatékony elérése érdekében.

13.2.3 A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek

A szociálishátrányok enyhítését segítő tevékenységek

- Felelősségünk különösen nagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelésében és fejlesztésében. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja.
- Feladatunk az óvoda világát nehezen elfogadó, illetve együtt nem működő, esetleg gyermeküket is elhanyagoló családokkal való – együttműködésre készítető – kapcsolattartás.

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai

Környezeti okok

- Sokgyermekes család: 3 vagy több gyermek
- Szűkös lakásviszonyok: a család magas létszáma, több generáció együttélése
- Szülők iskolázatlansága
- Nevelési hiányosságok: kettős nevelés, felügyelet és gondozás hiánya, helytelen bánásmód (brutalitás), érzelmi sivárság, közömbösség, könnyelmű, felelőtlen életvitel, bűnöző családi háttér.
- Negatív hatású baráti kör.

Anyagi okok

- Munkanélküliség
- Létf minimum alatt 1 főre jutó jövedelem

- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi okok

- Születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékoság
- Mozgáskorlátozottság
- Érzékszervi károsodás (látás, hallás...)
- Szervi rendellenesség
- Tartós betegség
- Idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- Higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében

- Anyagi támogatás lehetőségeinek ismertetése
- Az önművelés igényének kialakítása
- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés

Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére

- Differenciált fejlesztés
- Egészségnevelés
- Igény szerint ügyelet biztosítása: szülői értekezletek és fórumok időtartama alatt
- Kulturálisrendezvények csoportos látogatása

Szülőknek felajánlott segítség

- Szülői fórum, életvitellel kapcsolatos tanácsadás
- Közös programokon történő részvételi lehetőség az óvodában: nyitott napok, kézműves délutánok, stb.

13.2.4 A sajátos nevelési igényű gyermekek

Minden sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése szakember bevonásával történik. A fejlesztés céljait a Szakértői Bizottság diagnózisára, javaslataira kell építeni.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve határozza meg az óvoda feladatát e területen. A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését segítjük a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelés során. A sajátos nevelést igénylő gyermekek nevelésének felvállalásával kielégítjük a sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteit az Alapító okiratban meghatározottak alapján.

A pervazív fejlődési zavarban szenvedő (autista spektrum zavarral küzdő, autisztikus), mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási) értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekek számára is biztosítjuk a fogyatékoságának megfelelő pedagógia ellátáshoz való jogot a sérülés felismerésének pillanatától kezdve.

A speciális pedagógiai ellátásnak a gyermek 3 (maximum 5) éves koráig korai fejlesztés formájában kell megvalósulnia. A pervazív, a pszichés fejlődési zavarban szenvedő, és érzékszervi fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének alapelvei megegyeznek az Óvodai nevelés országos alapprogramjának alapelveivel.

Az autista spektrum zavarral küzdő gyermekek nevelése során meghatározónak kell tekinteni azt a tényt, hogy az autista gyermekek minden más gyermekhez-fejlődő és sajátos személyiségek. Személyiségfejlődésüket a genetikai adottságok, a normál érés törvényszerűségei, és a környezeti hatások mellett nagyban befolyásolja az egész személyiségüket átható fejlődési zavar, és az egész életen át tartó sérülés, illetve fogyatékos állapot. Az egyénre szabott autizmus specifikus fejlesztés során is elsődleges célnak kell tekinteni - a személyiség fejlődés minél harmonikusabb, sokoldalúbb támogatását, kibontakoztatását.

Célunk:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó képességének, önállóságának, együttműködésének fejlesztése, integrált óvodai csoporton belül.
- A gyermekben rejlő tanulási potenciálok kihasználásával a problémamegoldó képességre nevelés.
- A lassabban fejlődő részképesség funkciók lehető legkorábbi és leghatékonyabb fejlesztése, a gyermekek életminőségének javítása.
- Az érzelmi biztonságnyújtáson túl, olyan feltételrendszer biztosítása, amely figyelembe veszi az egyéni teherbíró képességet, harmonikus személyiségfejlesztést.

Ennek érdekében:

- Ki kell alakítanunk a gyermekekben az egészséges énképet és önbizalmat.
- Növelnünk kell a kudarcűrő képességet.
- Önállóságra neveljük őket.
- A napi életritmusba beépítjük a speciális tevékenységeket, melyek a sérültek felzárkóztatását segítik elő.
- Kognitív képességek fejlesztése a speciális módszerek, terápiás eljárások, technikák szakszerű megválasztásával.

Fontosnak tartjuk az ép és sérült gyermekek szüleinek bevonását!

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

Az integrált óvodai csoportok létszámába maximum 2-3 sajátos nevelési igényű gyerek kerülhet. Az óvodai nevelésben részesülő látássérült, hallássérült, mozgás szervi, fogyatékos gyermek, óvodai életében kiemelt szerepet biztosítunk a játéknak. Ezen gyerekek esetében csökkentjük a várakozás, kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. A sajátos nevelési igényű gyermekek fokozottabban igénylik a tevékenységeket meghatározó állandó kereteket, szabályokat, a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

A sajátos nevelési igényű gyermek egyedi, speciális megsegítést igényel. Figyelembe kell vennünk kommunikációjának formáját, szintjét, a gyermek érzelmi állapotát, értelmi képességeit és fizikai adottságait. Az integrált nevelés során az óvodapedagógusok a gyermek általános és komplex fejlesztését a többi gyermekkel együtt, differenciáltan végzik. A társas

kapcsolatok során az ép gyermekekben kialakul a különbözőség természetesnek tekintése, előítélet mentesség, természetes lesz számunkra az elfogadó attitűd.

Céljaink a súlyosan akadályozott gyermekek elfogadtatása a csoportba járó gyerekekkel. Az óvodai csoport mindennapi életébe, a közösség munkájába történő bevonásuk. A beszédben akadályozott gyermekek képesek legyenek valamilyen módon megértetni önmagukat, a szakemberek segítségével az expresszív beszédük fejlesztése. A beszédbeli akadályozottságuk ellenére képesek legyenek az iskolához szükséges képességek elsajátítására. Feladataink a súlyosan akadályozott beszédfejlődésű gyermekek logopédiai terápia során történő megsegítése, beszédértésük illetve expresszív beszédük fejlesztése arra a szintre, hogy képesek legyenek a beszéddel kommunikálni. A beszédhangjaik tisztítása, iskolára történő felkészítésük.

A tevékenység megszervezése: A súlyosan akadályozott beszédfejlődésű gyermekek egyéni terápiás órán vesznek részt, mely heti 2-3 alkalommal terhelhetőségüktől függően 20-45 percig tart. A terápia fő feladata a beszéd indítása, grammatikai rendszer kialakítása, szókincs bővítése, valamint a kifejező beszéd fejlesztése és a beszédhangok tisztítása.

A jövő nemzedékét mi neveljük a „különbözőség” elfogadására.

13.2.5 A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőségi programnak alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregáció mentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Alapvető, hogy az intézmény biztosítsa a valamennyi szolgáltatásához való egyenlő hozzáférést, hangsúlyt helyezve az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálására.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell

- A teljesítmények értékelése során
- Az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
- Gyermeki jogok gyakorlása során
- Az óvodai ellátással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés során (a jogszabály alapján járó juttatások)
- Az óvoda feladata az is, hogy a tehetségígéretes és képességeihez viszonyítva rosszul teljesítő gyermek részére segítséget nyújtson

- Érvényesíteni kell az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során
- A gyermek csoportban való elhelyezése során
- Szülői igény esetén vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön
- Megfelelő számú szülői igény esetén nemzetiségi nevelésben részesüljön.

Térítésmentes szolgáltatás (lehetőség szerint) az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a gyermekek számára.

- alkalmanként (pályázati, alapítványi, ill. egyéb támogatási forrás esetén) kirándulás, zenés gyermek műsorok, dramatikus előadások.

13.2.6 Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése

A hátrányos, halmozottan hátrányos, és veszélyeztetett helyzetű gyermekek kiszűrhetőek a tünetek alapján (tudásbeli hiányok, nem megfelelő viselkedés, elhanyagoltság, higiéniai-mentálhigiéniai problémák stb.)

Feladatok:

- Hatékony egyéni felzárkóztató munkával megteremtjük az esélyegyenlőség feltételeit. Óvodapedagógusok a fejlődési napló nyomon követésének segítségével, a gyermek csoportban egyéni fejlesztő munkával.
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése, veszélyhelyzetek elkerülésére nevelés, egészség fejlesztés kialakítása, működtetése.
- Gyermekvédelmi munkaközösség működtetése, a segítségnyújtás lehetőségeinek felkutatása.
- Sajátos nevelési igényű kisgyermek másságát elfogadó környezetet alakítunk ki, megfelelő légkört teremtünk a gyermekközösségben, és a szülők körében is.
- Felfigyelünk a kiemelkedő képességű, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, kiemelt képességeiket gondozzuk.
- Kapcsolatot veszünk fel, alakítunk ki a látens módon segítségre szoruló családokkal.
- A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a veszélyeztetett gyermekek érdekében a jelzőrendszer működtetése a társszervek felé.

- Közreműködés a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A gyermekek testi és mentális egészségét veszélyeztető tényezők megelőzése. A gyermekek életkörülményeinek és szociális helyzetének felmérése.
- A gyermekek egyéni fejlődésének figyelemmel kísérése, dokumentálása
- A kötelező óvodába járás és a hiányzások igazolásának Házirend alapján történő működtetése, mulasztások figyelemmel kísérése, igazolások bekérése, szükség esetén a megfelelő intézkedések megtétele.
- Az esetleges krízishelyzetek miatti magatartásbeli, viselkedésbeli változások megbeszélése a szülőkkel.
- Az óvodapedagógus a probléma felmerülésekor jelezze azt az óvoda gyermekvédelmi megbízottjának.
- A nevelőmunka folyamán biztosítani kell az egyéni bánásmódot, a differenciált fejlesztést minden egyes gyermek számára.
- Tájékoztatás, a szülők meggyőzése a segítő szolgáltatásokról.
- Életvezetési szemléletváltás elősegítése pedagógiai eszközökkel, különböző rendezvények szervezése, (védőnő, pszichológus, fejlesztő pedagógus meghívásával), szakkönyvek, online módon elérhető, a témával kapcsolatos cikkek ajánlása a szülők számára.

14.Képességfejlesztés

Célunk, a gyermeki képességek olyan szintre történő fejlesztése, mely mind az iskolai tanuláshoz, mind a későbbi életszakasz fejlődéséhez szükséges. Célkitűzéseink megvalósításánál két alapvető szempont vezérel bennünket.

- A képességfejlesztést az óvodai élet tevékenységrendszerében kívánjuk megvalósítani, kiemelt szerepet szánva a játéknak, játékos tevékenységnek, a munkának.
- A csoport életének szervezése a napi, - a heti rend kialakítása, maximálisan pedagógiai koncepciónk megvalósítását szolgálják.

Képességfejlesztés legfontosabb feltételei óvodánkban:

- A gyerekek egyénenkénti megismerése, a képességek, erősségek, gyenge pontok regisztrálása (anamnézis, személyiséglapok vezetése).
- A gyerekek folyamatos megfigyelése tevékenységek közben (megfigyelési lapok),
- A gyerekekkel való beszélgetések.
- A gyermekek produktumainak elemzése.

Képességek, amelyek fejlesztésére nagy hangsúlyt helyezünk:

- alkotóképesség
- választás és döntés képessége,
- kooperáció, kommunikáció, konszenzus képessége,
- önérvényesítés, önkifejezés és alkalmazkodás,
- problémaérzékenység és rendszerlátás képessége.

Mindezeket a képességeket és egyéni fejlesztést különböző szervezeti formákban valósítjuk meg.

Feladatunk:

- A gyermeki jogok tiszteletben tartása.
- Alapos gyermekismeret, speciális szükségletek kielégítése.
- Önbizalom, hitelesség, magabiztosság, következetesség, a gyermek érzéseinek, véleményének, elképzelésének, gondolatainak, vágyainak tiszteletben tartása.
- Pozitív érzelmek keltése által, a belső én kivetítésének elősegítése a személyiség fejlődésben.

- Problémaérzékenység, intuíció képesség, ötletgazdagság.
- Nevelés az emberek különbözőségének elfogadtatására.

14.1 Fejlesztőpedagógiai foglalkozásaink célja, feladatai

Célja, a tanulási nehézséggel, veszélyeztetettség megállapításával, a kognitív, és mentális képességek fejlesztésével, a speciális módszerek, és körülmények biztosításával, képessé tenni a gyereket az iskolai alkalmasságra, illetve a szociokulturális hátrányok kompenzálásával hozzájárulni harmonikus személyiségük alakulásához, testi-lelki egészségük megőrzéséhez.

Az óvodai fejlesztőpedagógus kompetenciái és tevékenysége:

- Diagnosztikus feltárás.
- Normál intelligencia övezetbe tartozó gyerekek fejlesztése, egyéni és mikrocsoportos formában, tanulási, - és részképesség teljesítmény zavar esetén.
- Fejlesztési térkép elkészítése.
- Egyéni fejlesztési terv készítése.
- Fejlesztési tervek félévenkénti értékelése.
- Kontroll vizsgálatok.
- Fejlesztés és felzárkóztatás, mely preventív és korrekciós jellegű.
- A fejlesztést más szakemberekkel (óvodapedagógusok, logopédus, gyerekpszichológus, gyógypedagógus) együttműködve, összhangban végzi.

Feladatai:

- A mentális, és kognitív képességek célzott fejlesztése.
- Szülők tájékoztatása, informálása szűrővizsgálatokról, kontroll vizsgálatokról, a fejlődés várható menetéről.
- Önbizalom, és énkép fejlesztése.
- Másodlagos magatartási, és viselkedési, beilleszkedési zavarok kialakulásának megelőzése
- Alkalmazkodó készség fejlesztése.
- Szociokulturális hátrányból adódó lemaradás felzárkóztatása.
- Képességek fejlesztése, felzárkóztatás a sikeres iskolakezdés megalapozása.

- Komplex fejlesztőfoglalkozások szervezése.
- Kompetencia képességet erősítő tevékenységi formák fejlesztése
 - mozgásfejlesztés
 - testséma és téri orientáció, síkbeli tájékozódás
 - vizuális, akusztikus észlelés fejlesztése
 - vizuális, akusztikus szeriális figyelem, emlékezet
 - beszédmotorika, vizuo – motoros koordináció

Az óvodai fejlesztőpedagógus kiemelt feladatai:

- Tanulási zavarok, részképesség gyengeségek korai felismerése, kiszűrése, megakadályozása, korrekciója, korai fejlesztése 5 éves kortól.
- Részképesség zavarok, egyéni fejlesztési terv elkészítése alapján korrekció, és kompenzálás szakmai módszerek alkalmazásával.
- Teljesítménykudarcok megelőzése.
- Eredményes iskolaérettség megalapozása.
- A fejlesztőmunkában az egyéni, és differenciált bánásmód és a fokozatosság elérésére törekvés.
- Szervezés egyéni vagy mikro csoportos formában.
- Fejlesztőmunkáját célirányosan összehangolja az óvodapedagógusokkal.

Fejlesztés dokumentációja és annak tartalma:

- Fejlesztési napló
- Egyéni haladási napló
- Kapcsolattartás formái – fogadóórák, nyilatkozatok, jegyzőkönyvek
- Diagnosztikai vizsgálatok

Logopédia:

A beszédhibás gyermekekkel a gyöngyösi Pedagógiai Szakszolgálat Intézménye által biztosított szakember foglalkozik.

15. Gyermekvédelem

Gyermekintézmény lévén természetes, hogy programunkban kiemelt feladatként jelenik meg az egyéni sorsokkal való törődés, a családgondozás, és a prevencióra való törekvés.

A gyermekvédelmi törvény ismeretében kiemelt odafigyeléssel, új szemlélettel kell kezelnünk a gyermekvédelmi feladatokat. Óvodánk fontos jelzőrendszeri feladatokat lát el. Óvodában tölti a kisgyermek a nap jelentős részét, így a gyermekről, a családról többoldalú információhoz lehet jutni. A gyermekvédelmi munka valamennyi óvodapedagógusunk feladata. A feladatok koordinálását a megbízott óvodapedagógusunk, gyermekvédelmi felelősünk látja el, aki közvetlen kapcsolatot tart a gyermekvédelmi feladatokért felelős óvodavezetővel. Óvodapedagógusaink évente egy alkalommal értékelik gyermekvédelmi munkánkat, melyről az óvodavezetőt, és a megbízott gyermekvédelmi felelőst tájékoztatják. Fontosnak tartjuk, hogy óvodánk gyermekekkel kapcsolatban álló dolgozóit jellemezze a tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, attitűd, szeretetteljesség. Óvodapedagógusaink (pedagógiai asszisztens segítségével) figyelembe veszik nevelő-fejlesztő munkájuk során a gyermekek egyéni képességeit, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítik tehetségük kibontakoztatásában, segítenek a hátrányos helyzetből való felzárkóztatásban. Biztosítják az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Alapelvek érvényesítése:

- A szegregálás elkerülésének elve: az integrált nevelés során az összes gyermeknek megfelelni.
- Normalizációs elv, melyben a gyermekek normavilágának megértése, átmeneti értékrend deficitjének változtatása minimális korlátozással. Azonos jogok, és lehetőségek biztosítása a speciális szükségletek, különleges ellátást igénylő gyermekek számára.
- Integráció. A gyermekek sajátos szükségleteit, problémáit egyénre szabott nevelési, oktatási programmal elégítjük ki. Óvoda pedagógusaink, fejlesztő pedagógusunk munkájával összhangban a differenciálás sokszínű alkalmazásával.
- A gyermeket csak annyira terheljük, amennyire képes és annyi segítséget nyújtunk, amennyire szüksége van. Az önállósághoz vezető útját segítjük.
- A lehető legkorábbi beavatkozás elve.

- Együttműködés a célkitűzések megfogalmazásában, a probléma komplex megközelítésében.
- A családok tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése a rászorultak körében is.
- Az egyenlő hozzáférés elve: az esélyegyenlőtlenségek csökkentése érdekében.
- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett a kiemelt, befogadó környezet megteremtésével az előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk céljai:

- Érvényesüljenek a gyermeket megillető jogok, a védelem- a testi, értelmi, érzelmi fejlődést akadályozó környezeti ártalmaktól.
- Valósuljon meg hátránykompenzációval az esélyegyenlőség- az eltérő szociális, és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

Az óvoda pedagógusaink feladatai:

A gyermekek körülményeinek figyelemmel kísérése, a fejlődés nyomon követése. A gyermekvédelmi munka valamennyi óvoda pedagógusunk feladata.

- A gyermekvédelmi esetek kiszűrése. Nyilvántartási lapok vezetése, egyénre szabott fejlesztési terv készítése.
- Kapcsolattartás az óvodán belüli munkaközösségekkel, óvodán kívüli egészségügyi szervezetekkel, szakszolgálatokkal.
- Prevenció, korrekció, tehetséggondozás a pedagógiai munkában, okok feltárása kompetenciák figyelembevételével. Integráció a pedagógiai gyakorlatban.
- Szociális érzékenység felkeltése a gyermekek és a szülők közösségében.
- Társadalmi érzékenységük tudatos fejlesztése.
- Családi nevelés kiegészítése, kompenzálása. A gyermekek szociokulturális, mentális hátrányainak, esélykülönbségeinek csökkentése.
- Együttműködés a családdal, tanácsadás, életvezetési tanácsok, információadás, programok ajánlása.
- Segítségnyújtás, az óvodai szociális szolgáltatások felkínálása.
- Biztonságos, egészséges óvodai környezet megteremtése a kompetenciák figyelembevételével.

- Nevelőtestületi értekezleteken való aktív részvétel, indokolt esetben családlátogatás.
- Speciális eszközök, módszerek és környezet biztosítása az integráltan nevelt sajátos nevelést igénylő gyermekeknek az óvoda pedagógus lehetőségeit kihasználva.

A gyermekvédelmi felelős óvodapedagógus sajátos feladatai:

- Szociális eredetű pedagógiai problémákkal foglalkozik.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos és a sajátos nevelést igénylő gyermekek felmérése, értékelése az óvodapedagógusuk jelzései alapján nyilvántartásba vétel.
- A veszélyeztetettség, hátrányos helyzet mérlegelése, ennek alapján javaslattétel az óvodavezetője felé.
- A kapott jelzések továbbítása a jelzőrendszer hivatalos útját követve. - Segítségnyújtás, fogadó órák tartása, szükség esetén családlátogatás.

A megelőzés feladatai:

- A gyermeki és szülői jogok megismertetése és érvényesítése az óvodánkban.
- Elősegíteni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését és folyamatos itt tartózkodását.
- A be óvodázás segítése- nyíltnapok, rugalmas befogadás óvodai kopogtató megjelentetése, óvodai honlap, kapcsolattartás a bölcsődével, védőnői hálózattal.
- A gyermekek sajátos nevelési igényének, hátrányának megfelelő pedagógiai ellátás biztosítása.
- Egészségügyi szűrővizsgálat biztosítása.
- Együttműködés a fenntartóval, jegyzővel, Humán Szolgáltató Központtal.

A feltárás feladatai:

- A gyermekek és családok sokoldalú megismerése, komplex állapotfelmérés, dokumentumok, és nyilatkozatok segítségével.
- A gyermekek aktuális állapotát, környezetének változását figyelemmel kísérjük, így megváltozhat helyzete hátrányos, illetve veszélyeztetett adatváltozásait nyomon követjük.
- Sokrétű egészségügyi szűrővizsgálat, illetve szükség esetén szakorvosi vizsgálat kezdeményezése, a gyermek fejlődésének nyomon követése.

Az óvoda minden dolgozója köteles tiszteletben tartani a gyermeket!

16.Felhasznált irodalom

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja

Dr. Deliné Dr. Fráter Katalin: Integrált személyiségfejlesztés osztatlan óvodai csoportban. /Óvónőképző Főiskola gyakorló óvoda Hajdúböszörmény 1993.

Villányi Györgyné: Játék a matematika? Matematikai játékok gyűjteménye óvodapedagógusoknak! Tárogató Kiadó Bp. 1993.

Perlai Rezsőné: A matematikai nevelés módszertana. /Nemzeti Tankönyvkiadó 1997.

Balázsne Szűcs Judit: Az EMBER, aki óvodás /Bp. 1997. Litograph Kft

Jávorszky Edit: Fejlődépszichológia /Edutech Kiadó 1995.

Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában /Alex-Typo Kiadó Bp. 1992.

Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel /JNSZ Megyei Pedagógiai Intézet, Szolnok, 1997.

Epochális rendszerű tanulási folyamat az óvodában /Lehel úti Óvoda Debrecen, 1999.
Atkinson: Pszichológia /OSIRIS, Bp. 1995.

Porkolábné Dr. Balogh Katalin — Dr. Páli Judit: Komplex prevenciós óvodai program /Adatbank OKI 1996.

Bakonyi Anna: Irányzatok, alternatívák az óvodai nevelés területén /Tárogató Kiadó Bp. 1995.

Kun Istvánné: Az egészséges életmódra nevelés a folyamatosság kereti között. Nevelőmunka az óvodában. /Pedagógiai füzetek Miskolc 1989.

Dr. Bagdy Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok. /Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1995.

Dr. Gósy Mária: Beszéd és óvoda /Nikol Gmk 1997.

Mérei Ferenc — V. Binet Agnes: Gyermelekélet /Gondolat Kiadó Bp. 1985.

Keresztúri Ferencné — Csipes Zoltánné: Mályva integráló — differenciáló óvodai program /Adatbank OKI 1997.

Villányi Györgyné: A saját nevelési program készítésének útjai /Óvodai Élet 1996/5.

W Mikó Magdolna: Alternatív Óvodapedagógiai törekvések Magyarországon /Óvodai nevelés 1996/8.

Dr. G. Glauss — Dr. H. Hielsch: Gyermekekpszichológia /Akadémiai Kiadó Bp. 1989.

Vekerdy Tamás: Az óvoda és az első iskolai évek a pszichológus szemével /Tarikönyvkiadó 1989.

Forrai Katalin : Ének az óvodában Bp, Zeneműkiadó, 1974.

Zilahi Józsefné: Mese, vers az óvodában I. /Nemzeti Tankönyvkiadó 1994.

Dr.Tótszöllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában

Dr. Farkasné dr. Patakfalvi- Vigh Katalin : A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve. RAABE Kisgyermek, nagy problémák 2007. december

Fabóné Nagy Andrea - Faggyas Jánosné: Zöld napok A környezeti nevelésben Szarvas 2002
Óvodások környezeti nevelése Réce-füzetek 5.

Alapítvány a Magyarországi Környezeti Nevelésért Budapest 1998

Dr. Havas Péter: Az iskoláskor előtti környezeti nevelés, az óvodák pedagógiai hatása

dr. Bakonyi Anna: Az óvodás gyermek értékelési-mérési rendszere előadás

Dr. Fejes Erzsébet – Kanczler Gyuláné dr.: Mesélő természet, KINCS Könyvkiadó 1995.

Dr. Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban, OKKER BT. 1998.

Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan Bp. Gondolat, 1978.

Kovács György – Bakos Éva: Játék az óvodában Debrecen, Szerzői kiadás 1995.

Kompetencia alapú programcsomagok: az óvodai nevelés kompetenciaterület programcsomagja, a programcsomagok adaptációja sajátos nevelési igényű gyermekek számára
EDUCATIO

Óvodavezetési ismeretek- Raabe kiadó

17. Legitimációs záradék

A Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda, Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület készítette.

Dátum: 2024. 08. 27.

.....

tagintézmény-igazgató

Az óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestülete a 2024. augusztus 27. napján tartott határozatképes rendkívüli nevelőtestületi ülésén át nem ruházható jogkörében 100 %-os igenlő szavazattal a Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda, Óvoda Pedagógiai Programját/2024. (.....) határozatszámom elfogadta.

Dátum: 2024.08.27.

.....

nevelőtestület nevében

A Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda a módosított pedagógiai programjában foglaltakkal a – 20/212. (VIII. 31.) EMMI rendelet 118. § (3) bek. a) pont. – biztosított véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta, és a dokumentumról **szakmai véleményt alkotott** az intézményben működő (valamennyi) szakmai munkaközösség.

Dátum: 2024.08.27.

.....

szakmai munkaközösség vezető(k)

A Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban az óvodai nevelő munkát közvetlenül segítő alkalmazottai a **tájékoztatást megkapták.**

Dátum: 2024.08.27.

.....

a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak nevében

A Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda módosított pedagógiai programjáról a- Nkt. 72. § (5) bek. a) pont- biztosított jogok alapján a szülői közösség **a tájékoztatást megkapta.**

Dátum: 2024.08.27.

.....

a szülői szervezet nevében

A Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda módosított pedagógiai programjában a magasabb jogszabályban -20/2012. (VII. 31.) 128 § (6) bek.- megfogalmazott elvárás alapján a **nevelőtestület által önállóan kidolgozott** helyi egészségfejlesztési programot, a nevelőtestület az **iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el.**

Dátum:2024.08.27.

.....

védőnő

A tagintézmény-igazgató és a nevelőtestület által elfogadott módosított pedagógiai programot az intézmény fenntartója a magasabb jogszabályban meghatározott **döntési hatáskörében**határozatszámom **JÓVÁHAGYTA.**

Dátum: 2024.08.29.

.....

a fenntartó képviselőjében

18.Érvényességi rendelkezések

A Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda, Óvoda módosított **Pedagógiai Programjának hatályba lépése és érvényességi ideje:**

Jelen pedagógiai program - elfogadása esetén – a fenntartó jóváhagyását követően 2024.09.01-től lép hatályba. Ezzel egy időben hatályon kívül helyeződik a 2020.08.25. **20/2020. (VIII.25.)** határozatszámon jóváhagyott Pedagógiai Program.

A helyi pedagógiai program érvényességi ideje:

1. verzió: 2010. 06. 07-től - visszavonásig.

A helyi pedagógiai program módosításának, érvényességének ideje:

2. verzió: 2012. 05. 30-tól - visszavonásig.

3. verzió: 2013. 09. 05-től - visszavonásig.

4. verzió: 2016. 08. 30-tól visszavonásig.

5. verzió: 2020. 08. 25-től visszavonásig.

6. verzió: 2024.08. 29-től visszavonásig.

Területi hatálya kiterjed:

- óvoda területe
- az óvoda által szervezett- a pedagógiai program megvalósításához kapcsolódó- óvodán kívüli programok helyszínére.

Személyi hatálya kiterjed:

- az óvodával jogviszonyban álló minden óvodapedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlenül segítőkre
- továbbá azon személyekre, akik az intézménnyel jogviszonyba nem állnak, de részt vesznek a feladatainak megvalósításában.

A Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- Jogszabályokban, törvényekben bekövetkezett változások,
- Javaslatot tehet a tagintézmény-igazgató, a nevelőtestület bármely tagja, szakmai munkaközösség, szülői szervezet és az óvoda fenntartója,
- Fenntartó által meghatározott feladatváltozás,
- A program ellenőrzése során feltárt hiányosságok megszüntetése miatt.

- Továbbá a fenntartó valamint a tagintézmény igazgatójának és a Szülői Szervezet javaslatára, illetve tárgyi és személyi feltételek nagymértékű változása esetén.

Tájékoztatás a pedagógiai programról

A 3-4 é gyermekek szülei számára tartott első szülői értekezlet alkalmával a tagintézmény-igazgató vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy átfogó tájékoztatást nyújt a pedagógiai program tartalmáról.

Az óvodával később jogviszonyt létesítő gyerekek szüleinek a tagintézmény-igazgató vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy előre egyeztetett időpontban nyújt tájékoztatást az óvoda pedagógiai programjáról, mely az óvoda honlapján is folyamatosan megtekinthető.

A fentieken túl a szülők bármely szülői értekezleten tájékoztatást kérhetnek a tagintézmény-igazgatójától és a csoportos óvodapedagógusoktól.

A pedagógiai programmal kapcsolatos kérdéseket a nevelési év ideje alatt bárki, bármikor felteheti a tagintézmény-igazgatójának, aki azokra az ügyintézési határidőn belül érdemi választ ad. Ennek pontos időpontja a szülővel történő előzetes egyeztetés alapján kerül meghatározásra. Szóbeli érdeklődésre a szülő szóbeli tájékoztatást kaphat az óvoda képviselőjére jogosult személyektől. Írásbeli kérés a nevelési év ideje alatt bármikor benyújtható a tagintézménynek címezve, aki az ügyintézési határidőn belül írásbeli tájékoztatást nyújt.

A pedagógiai program módosítását az érvényes és hatályos jogszabályok alapján a tagintézmény-igazgató és a nevelőtestület fogadta el, fenntartó hagyta jóvá. A módosított és jóváhagyott pedagógiai programot, 2024.09.01. napjától kell bevezetni.

A Felső-mátrai Zakupszky László Általános Iskola és Óvoda, Óvoda Pedagógiai Programjának nyilvánossága:

- **Nyilvános**
- Intézmény honlapján <https://zakupszky.edu.hu/>
- Óvoda nevelőtestületi szoba
- Fontosnak tartjuk, hogy a Pedagógiai Programot a szülőkkel széles körben, minden év szeptemberében az első szülői értekezleten is megismertessük.